

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO IN PRAVICO.

ŠTEV. (No.) 11.

CHICAGO, ILL., TOREK, 8. FEBRUARJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Bureson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

ANGLIJA SI JE ZOPET ENO IZMISLILA.

Prisiliti hoče Irce, da bi izdajali svoje lastne rojake.

Queenstown, Irsko, 8. febr.—Po nedeljski službi božji v tukajšni katedrali in drugih cerkvah so angleške čete ustavile vse moške, ki so bili pri maši ter jih gnale seboj v vojašnice, ki se nahajajo zunaj mesta; tam so morali povedati svoje ime in svoj naslov.

Nato so jih razdelili v oddelke po šest in šest mož in vsak oddelek znanomovali s posebno številko in s posebnim datumom. Obenem pa so jim povedali, da bodo odslej oni odgovorni za vse morebitne napade iz zasede. Dotični oddelek, ki ima številko dneva, ko bi se izvršil kak tak napad, mora angleški oblasti javiti, kdo je bil med napadalci. Ako tega ne bo storil, bo sam kaznovan, kakor bi bil on sam napadal. Ko so ljudem to povedali, so jih zopet spustili na prosto.

Prisiljena straža.

Dublin, 8. febr.—Kakor poročajo iz grofije Cork, namerava vojaški governor general Strickland prisiliti moško prebivalstvo po raznih mestih v stražarsko službo.

General je izdal pred nekaj tedni oklic, ki v njem zahteva, naj se javijo prostovoljci za javno stražo, ki naj bi zabranili in preprečili, da ne bodo kdaj policija ali vladne čete napadene iz zasede. Ker se nita ta oklic niti eden ni prijavil, je general Strickland izdal novo odredbo, po kateri bodo vse moško prebivalstvo po raznih mestih zbrali skupaj, potem pa si bodo oblasti svobodno izbirale med njimi osebe, ki jih rabijo za svoje namene.

Kardinal Logue ostro napada vlado v svojem postnem listu.

Irski primas, kardinal Logue, v svojem postnem listu, ki so ga preteklo nedeljo brali po vseh cerkvah, ostro prijema angleško vlado zaradi njenih krivic. Očita ji, da je v veliko slučajih vrgla iz postelje moške, ki se niso niti najmanj pregrešili proti postavi, ter jih ustrelila pred očmi njihovih domačih. Nadalje so oblasti že večkrat postrelile irske ujetnike pod pretvezo, da so hoteli ubežati iz ječe, dočim so v resnici tako zastraženi, da je vsak poizkus bga popolnoma nemogoč.

"Se celo vera ni več sveta oblastem", pravi nadalje v omenjenem listu. "Po zakristijah in cerkvah so se vršile preiskave in velikokrat so čete na najgrši način oskrunjale cerveno obleko in cerkveno posodo. Kolikokrat so čete obkolile cerkve medtem ko so bili ljudje pri službi oozji, in so jih potem ko so prišli iz cerkve zgrabile in preiskale. Seveda niso našle pri njih družega kakor rožne vence in molitvenike, kajti Irčji ne hodijo oboroženi v cerkev, kakor bi šli na roparski pohod".

KRAJŠI DELAVSKI ČAS.

Pri včerajšnji seji chicaške zveze delavcev (Chicago Federation of Labor) je bilo predlagano, naj bi splošno vpeljali krajši delavski čas, ako se delavske razmere ne bodo na drug način izboljšale, to pa zato, da bodo tudi vsi tisti, ki so sedaj še brez dela, prišli do zasluzka in do kruha. Vse delo naj bi se enakomerno razdelilo med zaposlene in

Novo izumljena strojna puška.

Častniki vojnega ordinačnega oddelka Združenih držav navzoči pri preizkušnji novo izumljene strojnice, ki je napravljena tako, da se zamore sama pomikati po hribu navzgor, nedaleč od mesta Hoboken, N. J. Načrt za to strojnico je izdelal Walter Christy. Nova iznajdba ima veliko prednosti pred dosedanjimi strojnicami.

nezaposlene delavce. Predlog je bil sprejet.

27. februarja se bo vršilo zborovanje, ki se bo na njem odločilo, ali se naj res poseže po takih skrajnih sredstvih. Tristo tovaren je naprosenih, naj pošljejo na dotični sestanek vsaka po tri zastopnike.

Pri včerajšnji seji federacije je bilo zastopanih 84 tovaren, ki jim pripada 35.000 delavcev. Od teh jih je po sporočilih odposlancev 10.000 brez dela.

KATOLIŠKI SLOVENCI — DRŽAVLJANI!

V Washingtonu sta dva poslanca, Smith in Towner, pred zbornico prišla na dan s predlogom, ki bi imel silno slabe posledice za vse naše katoliške zavode, in prvi vrsti seveda za katoliške šole, ako bi postal zakon. Poslužiti se hočejo zadnjih dni sedanje Wilsonove vlade ter nekako v kalnem lovitvi in z zvijačo doseči, da bi bil predlog sprejet. Vlada hoče imeti nekaj monopol vse vzgoje in hoče tudi posameznim državam vzeti moč in pravice, ki jih imajo v tem oziru. Vsa stvar izgleda na prvi pogled zelo nedolžno, toda bila bi strašanski udarec za nas, ako bi se kaj takega res izvršilo. Zato je treba, da vsi katoliki nemuloma obvestimo svoje kongresnike in senatorje v Washingtonu, da ne smejo glasovati za predlog, ako hočejo ohraniti naše zaupanje. Takoj naj vsakdo piše svojemu kongresniku in senatorju svojega distrikta tozadevno pismo. Morda tako le:

Hon. Sir:—I, the undersigned, living (povejte svoj natančni naslov) and being a citizen and voter consider the Smith-Towner Bill detrimental to education of our children and therefore think that it must be opposed by every citizen. Therefore, I urge that you oppose the Bill so that it will never pass the House and become a law.

Thanking you in advance for the favor I beg to remain

Very truly yours,

(Podpis.)

Toda to morate storiti takoj, še ta teden ali vsaj pred 15. februarjem. Stvar je silno važna, takoj naredite! Tajniki društev naj pišejo tako pismo v imenu svojega društva!

POLITIČNO STANJE V JUGOSLAVIJI.

Izvirno poročilo za Edinost.

PAŠIČ IN NJEGOVA VLADA.

I. "Delo" vlade med božičnimi počitnicami.

Novo ministerstvo, sestavljeno iz demokratske in radikalne stranke, si jajo "dela". Od dneva, ko je bila konstituanta sklicana pa do danes so se v ministerskih sejah odigrale velevažne stvari, ki imajo "velikan-ki" pomen za naš notranji in zunanji položaj. Stavka rudarjev Trboveljske premogokopne družbe je napravila državi milijonsko škodo, kabinet se je pa v Belgradu posvetoval, kdo bo naslednik prestola, za slučaj, da bi regent Aleksander ne imel otrok, ministri so debatirali, ali bi smelo v tem slučaju preiti prestolonasledstvo tudi na žensko črto dinastije Karagorgjevičev, ali ne. Industrija propada. Največje tovarne v Sloveniji se nahajajo v najtežjih razmerah, vsled katerih bodo primorane odpustiti stotine svojih delavcev ali pa ustaviti obrat, če vlada ne bo uredila izvoza in uvoza, če ne bo popolnoma izpremenila na razpad našega narodnega gospodarstva zamišljene carinske politike, če ne bo določila pametnih železniških tarifov, če ne bo sama več uvažala industrijskih izdelkov, ki se dobe doma iz tujih držav in podpirala z naročili domačo industrijo in obrt. Toda kaj mar gg. ministrom za vsa taka in podobna narodno socialna vprašanja, oni izdajo krepke odredbe proti komunistom in s tem je socialno vprašanje naše države rešeno. V Belgradu sedaj nimajo časa misliti na izboljšanje gospodarskih razmer, na energično preureditev no-politične postavodaje, ampak razpravljajo ali naj določbo o pokrajinskih samoupravah rešijo ministri sami, ali naj se to vprašanje prepusti v rešitev parlamentarnim klubom. Kabinet si beli glavo, kakšno velikost naj zavzamejo posamezne pokrajine, koliko okrožij; naj bi imela na centralizmu zgrajena država in koliko naj bi bilo največje in najmanjše število prebivalcev posameznih okrožij. Pretresajo "velevažno in temeljno" podlago naše države, naj li bo poleg državnega zbora tudi zgornja zbornica ali ne ter sestavljajo komisijo, ki ima pregledati vse ukaze imenovanje in napredovanje uradnikov v dobi zadnjih dveh let. Ko država takorekoč na vseh koncih in krajih gori, pa vli-va Pribečević na svojo roko in preko (Dalje na 4. strani.)

ZVEZA MED JUGOSLAVIJO, ITALIJO IN ČEŠKO-SLOVAŠKO.

Rim, 8. febr.—Iz višjih diplomatskih krogov poročajo, da je dr. Edvard Beneš, češkoslovaški zunanji minister, pravkar podpisal vojaško pogodbo z Italijo, ki se tiče skupnega sodelovanja v balkanskem vprašanju. Pravijo, da obstoja že resnična aliansa med Rimom in Prago, ter da se ji bo tudi Jugoslavija pridružila.

NEMCI V KLEŠČAH.

Paris, 8. febr.—Francija grozi Nemčiji, da jo bo popolnoma razkosala, ako ne bo takoj sprejela naložene kazni.

"Jaz se niti za las ne umaknem iz svojega stališča", je rekel danes, francoski ministerski predsednik Briand. "Nemčija je kriva in Nemčija mora plačati".

Francozi se pripravljajo, da bodo kar enostavno zasedli nekaj nemškega ozemlja in si na ta način zaguarali odškodnino, ako se bo Nemčija še nadalje branila plačati, kar so ji naložili zavezniki.

Nemški časopisi opozarjajo ljudstvo, naj se nika ne zanaša na morebitno moralno pomoč od strani Združenih držav, temveč naj zida le na svojo lastno moč.

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

KATOLIŠKA CERKEV IN MLADINA.

Na Nemškem se je združilo večje število znamenitih bogoslovcev in vzgojiteljev, ki hočejo spisati zgodovino o delu katoliške cerkve za vzgojo mladine v zadnjih 400 letih.

KATOLIČANI V AVSTRALIJI.

V Avstraliji je približno milijon katoličanov. Cerkevna uprava je razdeljena na 24 škofij, med temi je 7 nadškofij in dva apostolska vikariata. Katoliških cerkva je nad 2000, duhovnikov pa samo 1500. Tudi tu imajo katoličanje svoje šolstvo. V njih 1600 učilnic hodi skoraj 173.000 solarjev. V zadnjem času se je začelo katoličanstvo še živahneje širiti.

NOVA ODKRITJA IN SV. PISMO.

Svetopisemsko poročilo o egiptovskih debelih in suhih kravah iz časa očaka Jakoba in njegovega sina, egiptovskega Jožefa, je zgodovinsko dejstvo, za kar so v Egiptu ravno našli nepobitne dokaze.

Arheolog, profesor Brugsch je izsledil tozadevne staroegiptovske hieroglife. Če prej so bili odkrili drugi arheologi v puščavnem pesku dobro ohranjena poslopja žitnih zakladnic iz Jožefove dobe; sedaj pa je razkril prof. Brugsch poročilo o sedmih dobrih in ravno toliko slabih letinah v Egiptu.

Rodovitnost zemlje je odvisna v Egiptu od zadostne poplave reke Nila.

V kamen vklesana sveta pisava Egiptčanov, kar pomeni beseda hieroglif, na starodavnih spominikih prča, da je bila tista leta okoli 1700 pred Krist. huda lakota v Egiptu. Sv. pismo poroča, da je Jožef prišel v Egipt kot suženj; okoli 1729. Po naključju božje previdnosti je prišel na faraonov dvor, postal tamkaj de-sna roka faraona, njegov podkralj, ki mu je bila poverjena socialna oskrba dežele, kakor bi dandanes rekli.

Sv. pismo pravi, da je bil l. 1708 konec rodovitnih let. V tej sedemletni dobi je Jožef pokupil vse odvisno žito in ga spravil v shrambe za poznejša "suha" leta.

INDIJANKA—SVETNICA.

Že papeža Leona XIII. je več indijanskih rodov prosilo, naj proglasi za blaženo Katarino Tekawithas, "lilijo Mohawksov". Msgr. Ketcham, ravnatelj katoliške indijanske pisarne v Washingtonu sedaj iznova prosi kongregacijo obredov, naj to stori. Omenjena Indijanka je bila rojena v Auriesville, N. Y. Ker je postala kristjana, je morala pretrpeti veliko preganjanja od strani svojih poganskih rojakov. Umr-la je l. 1680 in je pokopana nedaleč od Montreala v današnji katoliški naselbini Irokezov. K njenemu prostemu grobu romajo vsako leto cele trume njenih rudečih bratov.

NAJCENEJE IN NAJHITREJE

— pošiljamo denar v Jugoslavijo.

— po cenah istega dne,

— ko nam denar prinesete.

Vsa pisma naslavlajte na:

EDINOST,

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Prejeli smo knjige DRUŽBE SV. MOHORJA

za leto 1921.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj zgłosi, dokler jih je še kaj v zalogi.

CENA \$2.20.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Iz pota. — Saj bi Vam bil že prej kaj pisal, cenjeni g. urednik, pa sem kot potnik vedno zaposlen. Pa tudi, ko bi bilj vse drugo v redu, nekaj pa le vedno ostane, kar drži človeka nazaj in to je "presneti predpustni čas". To pa velja seveda le za gotovo vrsto ljudi, saj sami veste za katero?

Ko sem se pred nekoliko dnevi pomudil pri neki hiši s svojim "businessom", se spustim v pogovor z le bolj priletno materjo; kmalu sem spoznal, da ni ravno ena izmed zadnjih med predpustnimi diplomatinjami. Čim bolj sem ji ubogi siromak ponujal svojo robo, tem bolj je premetena mamica izrabila vsak trenutek in vsako besedo zavila tako, da je vsak stavek meril na eno: moja hči je tudi taka, moja hči je prav take narave kot Vi, moja hči bi bila ravno za Vas. Tako sva, vidite, predragi g. urednik, igrala vsak svojo diplomatično ulogo. In povedati Vam moram, g. urednik, da me je skušnjava že cukala in mi šepetala na uho: "Janez, ne bodi gluh, zravnaj se pokonci, deni si "federpuš" za klobuk in ozri se malo po dekletih!" Vse svoje sile sem moral napeti, da sem se še pravočasno rešil iz te zagate ter se zopet podal ven na samoto, v tuji svet, kjer zopet nosim okoli ljudi svojo robo po ribniškem vzorcu.

No, pa da ne boste morda mislili o meni, kako sem "stingy", ker si ne izberem nobene, Vam moram povedati, zakaj tega ne storim. Stvar je taka: Sedaj je pohištvo še zelo drago, in ko bi se res primerilo, da bi kako boljšo polovico dobil k sebi, bi bil na izgubi. Pohištvo bo po veliki noči polovico ceneje, kakor je sedaj. Vidite, g. urednik, to je bila tista sila, ki je Janeza držala nazaj, da še ni poskočil v zakonski "kurnik". Takoj prve dni v pustu sem skoraj cele noči prečul in sem naprej in naprej s svičnikom računaj, kaj naj storim, pa končno sem prišel do zaključka, da je za enkrat najbolje, ako še malo počakam. Je že res, da bi krožnike, vilice in žlice, pa tudi kakšno "šeflo" lahko v kakem "Tensent Store" dobil, toda informiral sem se, da v takih prodajalnah nimajo postelj. Zato sem trdno sklenil, da počakam še par mesecev, dokler se pohištvo malo ne poceni, če se pa ne bo, naj po "štormani" sami "kipajo" vse pohištvo, jaz jim ga že ne plačam tako drago.

Če se pa v kratkem zgodi, da se bo pohištvo pocenilo, potem bodite zagotavljeni, g. urednik, da Vas prav gotovo povabim na svojo svatbo. Dobro pa bi bilo, če si že sedaj kupite nove čevlje, kajti tedaj bomo plesali tako dolgo, da bo vsakdo ene podplate obrabil.

Več Vam sporočim prihodnjic, do tedaj pa ostajam Vaš vdani

Janez izpod Klanca.

Gilbert, Minn. — Cenjeno uredništvo: — Pošiljam Vam \$5,00 kot božični dar. Res je že malo kasno, pa naj velja vseeno za božično darilce. —

V tem novem letu Vam želim obilo božjega blagoslova, da bi vsi trije Vaši listi lepo uspevali in napredovali. Pozdravljam vse naročnike in naročnice Vaših listov!

Katarina Ravnikar.

Gilbert, Minn. — Spoštovani g. urednik: — V Vaših listih čitamo, kako napredujejo slovenski rojaki v Chicagi in to posebno v verskem oziru. Kolika razlika je med sedanjimi razmerami v Chicagi in med takratnimi, ko sem še jaz bival tamkaj. V tistem času še ni bilo ne duha ne sluha o kakem verskem napredku, dokler ni prišel v Chicago slovenski duhovnik Ivan Plevnik. — Spočetka je imel velike težave in zapreke, ali mož je bil močan in je z božjo pomočjo vse prenesel. Od takrat se je začela fara lepo razvijati, tako da imajo Slovenci ne samo svojo katoliško cerkev, temveč bodo dobili v kratkem tudi no-

vo šolo za otroke in svoj Narodni dom. Koliko je to vredno posebno za mlajše! — Nadalje čitam, da pride v Chicago veliko ljudi iz starega kraja. Zelo rad bi kaj več zvedel, kako je zdaj z delom v Chicagi. V velikem mestu je več priložnosti priti do zaslužka, česar pa tukaj ni. S spoštovanjem

Vaš vdani naročnik

Anton Urich.

Holton, Mich. — Iz naših farm ne vidim nobenega poročila po naših listih. No, saj se kaj posebnega pri nas tudi ne prigodi. Letos je prav prijetno tukaj, ker imamo prav toplo zimo brez snega in vedno lepo vreme. Take zime še ne pomnimo. Ker je tako lepo vreme, zamoremo vedno delati in nam ne preostaja veliko časa za knjige in časopise. Takih zim si želimo še veliko. Pozdrav vsem naročnikom Edinosti.

F. D.

Reitz, Pa. — Slovenci, ki živimo v tej zapuščeni naselbini, smo zelo oddaljeni od slovenskih župnij in cerkva, kjer bi iskalo uteha za naša srca. V edino tolažbo nam je priljubljeni list Ave Marija, ki ga vedno z največjo napetostjo pričakujemo, ko ga pa dobimo, ga z največjim veseljem prečitamo od prve do zadnje strani. Najbližje imamo do slovaške cerkve, v katero tudi po navadi zahajamo. Poročati Vam moram o veliki nesreči, ki nas je zadelo ravno na sveto noč. Po najsvetejšem opravilu, ko so se ljudje že razšli, so sveče pri jaslicah še vedno gorele. Od njih so se vnele jaslice in sledil je nastal požar, da je morala priti požarna bramba. — Toda bilo je že prepozno. Cerkev je pogorela čisto do tal.

Vse čitatelje Edinosti najlepše pozdravljam ter želim obilo naročnikov vsem Vašim listom.

Angela Satkovič.

Chicago, Ill. — Nismo slabo pre-rokovali, ko smo pravili, da se na letošnjo pustno nedeljo nihče ne bo boljše zabaval, kakor tisti, ki bo prišel gledat Repošteva. To je bila prva prirediteljstva sv. Jurija v tem letu. Občinstvo se je v resnici zabavalo kakor že dolgo ne. Za svojo osebo lahko rečem, da sem se pri tej priliki nasmeljal za 14 dni naprej. Mr. Franku Banich, društvenemu predsedniku se je od samega veselja kar topilo srce. Tega pa ni bila kriva samo igra, temveč v prvi vrsti to, ker je videl, da je dvorana nabito polna občinstva.

Repošteva je igral zelo posrečeno Mr. Jack Muha. Kretnje, glas, kostum in šminka, vse je bilo izredno dobro zadeto. Mr. Muha se zna izvrstno vživeti v svojo ulogo. Zdi se nam, da odslej ne bo imel več miru pred našimi društvi. Povsod ga bodo hoteli imeti.

Popolnoma zadovoljivo so rešili svoje naloge sledeči: Mr. Anton Banich kot sodnik, — Mr. Leo Mladich kot sodnijski pisar. — Mr. John Korenchan, krčmar pri "Volku", — Mr. Joe Baškovec, njegov natak, — Mr. George Husič, knjigovodski pomočnik, — Mr. Albin Zakrajšek, slikar in Mr. Frank Bicek, urarski pomočnik. Zadnji je pokazal, da ima že precej rutine v igranju.

Največ smeha je povzročil Mr. John Gradishar, ki pa to pot ni bil Gradishar, temveč Šoln, občinski sluga. Vsaka besedica, ki jo je izustil, da, vsaka njegova kretnja je izzvala po dvorani nov smeh. Nekateri ljudje imajo že po naravi poseben dar za igranje; med te ljudi spada tudi Mr. Gradishar.

Nadalje povem prav skrivaj, da sem ta večer še prav posebno občudoval spretnost — suflerja. Pri glavni skušnji igralci še niso znali svojih ulog — upam, da mi ne bodo zamerili, ker sem jih izdal — vendar jim je na odru tako gladko šlo, kakor da bi bili Repošteva že pol leta predstavljali. Ko je Mr. Čagran, ki je moral biti za režiserja in za šepetalca, po igri prilezel iz svojega skrivališča, je kar curkoma teklo od njega, tako se je potil... Ivo.

HURA, CHICAŠKI SLOVENC!

Sedaj je pa VAŠ ČAS tukaj, da se pokažete, koliko imate narodne zavesti in koliko imate ljubezni do svojih otročičev.

Od 6. do 27. februarja l. l. se

BODE TO POKAZALO.

CHICAŠKI SLOVENC!

Slovesno pritrkavanje preteklo soboto večer, katero so preskrbeli naši dobri farani, pred vsemi Mr. Anton Kremesec and Mr. John Kosmach, je naznanjalo celi okolici, kjer stoji naša slovenska cerkev v Chicago, da se je začel važni čas za našo naselbino in za celo okolico, čas, ko nameravamo zbrati potrebno svoto, da začnemo zidati prepotreben slovenski Narodni dom in slovensko šolo. Začeli smo takozvani "Drive", ko bomo vse poskusili, da v najkrajšem času zberemo toliko, da si omogočimo začetek zidanja. Sto tisoč je naš namen, da bomo skupaj spravili. Malo veliko je. Vendar to je veliko samo za kake naselbine. Za naselbine, kakor je Chisaška, kdo more reči, da je to preveč? Vsaka družina naj da samo sto dolarjev, pa bomo imeli sto tisoč. Sto dolarjev pa dati za tako velik namen, kdo more reči, da je preveč? Saj bode župnija itak morala dati. Če hočemo sedaj zbrati, hočemo si s tem samo breme olajšati, da bomo raje dali za začetek nekoliko več, kakor pa da bi si "zamortgagevali" svoje žulje za desetletja in desetletja naprej, da bi potem ne bilo drugega kakor "daj", pa "daj", pa "daj", pa še enkrat "daj". Mi ne radi slišimo v derkvi večni "daj", naši duhovniki pa še neraji govore o tem večnem "daj".

Solo moramo dobiti in sicer takoj. Toliko otrok ne moremo pustiti brez šole in naša sramota je, če bi jih pustili. Blizo tristo hodi samo v šolo Sv. Pavla, kjer se nam Nemci smejejo, ko jim morajo naši otroci tako veliko šolnino plačevati. Za vsakega otroka računajo kar \$1.25 na mesec, za dva \$2.00 in za tri iz ene družine pa \$2.50 na mesec. Če mi toliko šolnino predpišemo, bomo s tem svojo šolo v nekoliko letih plačali. Dvorana mora tudi biti. Cerkev in cerkvena društva brez dvorane ne morejo biti. Zato bode tudi dvorana. Klubovi prostori morajo biti, ker imamo toliko mladine, ki si išče vsaki večer prostora, kjer se hoče nekoliko pozabavati. Če jih pustimo v slabe prostore, bodo postali slabi. Celo naši možje hočejo razvedrila. Vse to toraj mora biti in vse to bomo gotovo tudi dobili. Zato pa mesto, da bi vse to naredili za tuj denar, naredimo raje za svoj in bomo mi imeli dobiček. Ako se odzovemo sedaj prošnji odbora, ki je prevzel vse to v roke, in plačamo velik del stroškov, odpadle bodo mesečne kolekte, katere nimamo nič kaj radi, odpadla bode velika šolnina. Ako pa sedaj ne damo, ostala bode pa mesečina, ki bode še večja kakor je sedaj in ostala bode šolnina, ki bode morala biti tudi še večja, kakor je sedaj pri svetem Pavlu. Zato toraj ne bode kazalo drugače, kakor da sežemo pod "motroc" po mačka in—damo. Vsi, ki bodo dali: fantje in dekleta najmanj po \$50.00, in družine najmanj po \$100.00 se bodo smatrali ustanovniki in njih imena se bodo uzidala v steno v šolski veži, da bodo otroci vedeli, kdo jim je omogočil šolo. Uzidali bomo pa zlasti v vogeljni kanten tudi vsa imena onih, ki bi hoteli ali ki bodo sedaj nasprotovali in skušali razdirati našo edinost, ki bodo skušali podreti, kar skušajo dobri in zavedni Slovenci sedaj sezidati. Tudi ta imena namreč treba izročiti zgodovini, ker morajo tudi Judeži dobiti svoje Judeško plačilo in zahvalo.

Zato, Chicaški Slovenci, prebudite se in se zavedite velikega časa, ki je samo v vaš mir in v vašo korist in v korist vaše mladine! Ne dajte se nikomur zapeljati in odvracati od tega dela, ker si s tem samo sebi škodite in nikomur drugemu ne. Napredka pri svetem Štefanu v Chicagi nihče več ne pade zavrl, pa naj je to še večja cokla. Naselbina se je že toliko predramila in se toliko zavedla, da se sedaj ne da več, kakor se je lahko delalo morda še lani. Dogodki zadnjih dveh let so bili velika šola za naselbino in naselbina se zdi da se je veliko naučila v tem času. Hvala Bogu! Zato bode šel tok naselbine kmalu v drugo smer, kakor je šel preje in kdor misli, da bode ta tok ustavil, bode pač pohojen. Naselbina bode šla pa dalje k napredku. Več kot pred petdeset rojakov je lani kupilo lastne hiše v bližini cerkve. Tem gotovo ni vse jedno, kako stoji cerkev in kako napreduje naselbina. Ti vsi bodo pač gledali na to, da stvar res napreduje, kakor je začela in da bode vspela in pa da se kolikor mogoče malo dolga naredi. V naši bližini na pr. je hrvatska cerkev, kjer imajo skoraj sto tisoč dolga. Kaj je posledica tega? Velikanske obresti. Celih šest tisoč treba vsako leto zbrati samo za obresti. Imajo šolske prostore, toda šole nimajo, ker je ne morejo vzdrževati. Farani odpadajo od cerkve in gredo raje v tuje cerkve, ker se bojijo bremena in pa ker ne vidijo prihodnosti za svojo cerkev. Preje ali sleje bode morala priti v tuje roke. Ali ni bilo to nespametno? Gotovo! Zato pa Chicaški Slovenci, mi se učimo na napakah drugih. Dajmo zato raje sedaj več! Mesto da imamo denar na bankah, dajmo ga raje v svoje podjetje, dajmo ga raje sebi. Posodimo sebi, svojemu podjetju! Dajmo pa seveda kolikor največ mogoče darov!

Pa še nekaj je potreba v tem času: Da vsi delamo in vsi agitiramo! Vsak faran mora biti kolektor. Drug drugega navdušujemo, drug drugemu prigovarjamo, da bomo kolikor največ mogoče rojakov pridobili da bodo prispevali. Kolikor več nas bode, ki bomo dali, toliko manj bode prišlo na znega.

ODBOR.

ZA ZIDAVO NARODNEGA DOMA IN SLOV. ŠOLE
V CHICAGO, ILL.

BELA VRANA.

Slika iz življenja kitajskih uradnikov.—Spisal Rev. Veselko Kovač.
(Nadaljevanje.)

Mínilo je leto po tem žalostnem dogodku, ko dobim nekega zimskega dne z doma pismo, da je oče nevarno zbolel. Takoj sem prosil za dopust, a preden sem se utegnil odpraviti domov, prejel sem žalostno poročilo, da je oče že izdihnil . . . Brat je bil doma že par tednov pred menoj. Dasi moj sosed, mi ni dal o svojem odhodu niti najmanjše vesti. Je pač vedel zakaj. Moj pravočasni prihod bi mu bil preprečil črne naklepe . . .

"Dobrodošel, vzorni mož; dobrodošel, vzorni sin!" me je zaničljivo pozdravil, ko sem prestopil prag domače hiše. "Le hitro vstopi in poglej zrtev svoje trme! Sramotni dogodek v tvoji hiši je spravil očeta v prezgodnji grob. Od same žalosti je umrl . . . Ali se spominjaš mojih besed, pred dvema leti govorenih? Da si se ravnal po njih, živela bi ti še žena in oče bi ne bil še umrl . . ."

To očitje je bilo hudo, a ugovarjati mi nisem mogel, kajti nekaj resnice je bilo v njem. Ne vem sicer, je li očeta res tuga vsled žalostnega dogodka v moji hiši spravila v grob, a žena bi ne bila skočila v vodnjak, če bi se bil ravnal po bratovem nasvetu.

Znan ti je kitajski običaj, po katerem mora cesarski uradnik takoj tisti dan, ko mu umrje oče ali mati, ostaviti svojo službo in šele po preteku treh let žalovanja sme zopet prevzeti novo."

"Slišal sem, da cesar temu ali onemu včasih vendar izpregleda ta strogi obred", opomnim jaz.

"Res. Toda ti slučajji so skrajno redki in le nujna državna potreba jih dopusti. — Z bratom sva torej bila sedaj za tri leta brez službe. Jaz sem trdno sklenil, dati za vselej slovo državni službi, katere ni mogoče opravljati brez odiranja ljudstva. Pri obstoječih žalostnih razmerah je bilo mogoče priti do službe le s težko denarnico v roki. A ko pa službo kupiš, si seveda tudi prisiljen skrbeti, da dobiš vsaj dotično vsoto zopet nazaj. To pa brez odiranja ljudstva ni mogoče. Do sedaj je oče kupoval službe zame, ker mu je bilo za čast in slavo. Višek sreče vsakega kitajskega očeta obstoji v tem, da vidi svoje sinove v visokih državnih službah. Sedaj očeta ni bilo več; razmere so se zame predrugale. Ker mi znanprej ni bilo več mogoče opravljati službe po dosedanjih načelih, sklenil sem se posvetiti zasebnemu življenju. Kakor hitro dobim očetovo dedščino, sem si mislil, pa kupim večje posestvo in postanem kmet.

Čez par mesecev spomnim brata, da bo treba misliti na delitev očetove dedščine. To je povzročilo med nama silno napet dogovor.

"Kake dedščine?" se je začudil on. "Ali ni oče zapustil lepega imetja?" mu odvrnem jaz.

"To bi se bilo pač zgodilo, da ni potrošil zate takih vsot!"

"Tudi zate ni imel skopih rok?"

"Malenkost, ki jo je izdal zame, ni vredno jemati v misel. — Ali pa veš, koliko je očeta stalo, da je potlačil tvoj hišni skandal?"

"To me malo zanima."

"A mene tem bolj. — Da nisi prišel ti v ječo, midva z očetom pa v silno sramoto, plačati je moral rodbini petindvajset tisoč unč srebra".

"Tudi v slučaju, da je resnica, kar praviš, je moralo ostati vsaj še štirikrat toliko. Tega mi vendar ne boš tajil. Ko sem bil predzadnjič

pri očetu, mi je pokazal debel snopič listin, češ, da so sama posojilna pisma".

"Posojilna pisma? O teh mi ni nič znano. Kje so?" se začudi brat. "V ti-le omarici".

Tukaj omarica? Glej, kdo bi to mislil! Imaš ti ključ do nje?"

"Jaz? Kako bi ga naj imel jaz? Ti ga moraš imeti. Tebi ga je oče brez dvoma izročil pred smrtjo!"

"Meni? Jaz o ključu nič ne vem. A to je vse eno. Saj se tudi brez ključa odpirajo vrata".

Rekši sune brat s pestjo na označeno mesto. A ko udarec ni imel nobenega učinka, je rekel ravnodušno: "Tu je treba kladiva". Ker so bila vratca obita le s kositrom, so se pod udarci kladiva kmalu vdalala.

"Kje so torej pisma?" vprašal me je brat resno, zroč napol vame, napol v prazno omarico.

Jaz sem ostrmel. Imel sem odgovor na jeziku, a odvažno bratovo ravnanje me je tako presenetilo, da sem za prvi hip umolknil.

Česar sem brata hotel obdolžiti jaz, tega me je na mah obdolžil on: "Ker pisem tukaj ni, jih moraš pač imeti ti!"

Tem besedam je sledil buren prizor, katerega se ne spominjam rad in ga torej tudi ne maram opisovati. Kmalu je prišlo do tožbe. Ker sem bil z uradnikom, ki je tožbo vodil, dober prijatelj že od mladih let, sem imel veliko nade, da pridem do svoje pravice. Da si njegovo naklonjenost še bolj zagotovim, dal sem mu še tisto, kar sem imel v gotovini. Izneveril sem se s tem dejanjem sicer svojim načelom, a tirala me je do tega skrajna sila. A vključ prijateljstvu sodnika in vključ lepemu darilu sem izgubil pravdo. Bratov dar je bil namreč veliko večji nego moj . . ."

"Toda kje si imel dokaze, da se je brat res na skrivaj polastil listin", prekinem starca.

"Za moje osebno prepričanje mi je zadostovala beseda očetova, ki mi je dejal, da je z bratom o onih papirjih že obsirneje govoril — brat pa se je sedaj delal o vsi stvari tako nevednega. Zakaj ta nečuvna hlimba?"

Ta razlog se mi je zdel vsekako tehten. "Oče je legel v grob", nadaljeval

(Dalje prihodnjič.)

je starec, "s tolažilno zavestjo, da vlada med njegovima sinovoma popolna sloga in najčistejša bratska ljubezen. Saj je to meni nekoč podarjal s posebno zadovoljnostjo. — Brat je bil namreč od nekdanjavi mojster v hlimbi. V očetovi navzočnosti mi ni rekel nikdar žal besede; celo dobrikl se mi je bolj, kakor mi je bilo ljubo. Jaz pa očetu nisem maral greniti življenja s pojasnolom resničnega položaja. In tako je prišlo, da je oče zaupal vso zapuščino bratu, misleč, da jo bo z menoj bratsko delil.

Navsezadnje se je zgodilo še nekaj, kar mi je povzročilo nepopisen gnus nad življenjem. — Ne še dovoljen, da se je po zvijači polastil vsega očetovega premoženja, je brat še vložil tožbo proti meni, da sem se jaz polastil očetovih posojilnih pisem. Njegov namen je bil prozoren. Hotel me je s to tožbo popolnoma uničiti, storiti za vedno neškodljivega. To mi je sporočil sodnik, moj prijatelj, češ, da on te tožbe ni hotel sprejeti; zato pa jo je brat vložil pri podkralju. Ker sem bil brez vseh sredstev, brat pa je podkralja podkupil z veliko vsoto, je bilo gotovo, da pridem v ječo. Zato na izid pravde niti čakal nisem, ampak skrivaj sem ostavil svoj rojstni kraj ter preoblečen v prosjaka po večdnevem potovanju dospel v to gorsko zakotje. Ker so čuvaja malikovalnice ravno par dni poprej zagrebli, ponudil sem se jaz za to beraško službo. Dospel sem v mesto kot mutec ter se z ljudmi spoznašel s pomočjo pisave. 'Gluh in nem' sem imel ševeda mir pred ljudsko radovednostjo. In tako živim tu že devetindvajseto leto. Preživljam se za silo s slikanjem stenskih podob in pismenk.

Tako sem popolnoma ločen od sveta — le čaj in pipa sta moja vsakdanja zvesta tovariša . . ."

Starcu je pipa že zdavno ugasnila; a pripovedovanje svoje žalostne zgodbe ga je tako razvnelo, da je to šele sedaj opazil. Iztrkal je torej svojo pipico in nalil v prazne skodelice gorkega čaja. Izplakniviš posušeno grlo je pristavil: "Premišljujoč gnile razmere med uradničtvom in samega sebe sem prišel do prepričanja, da pravzaprav ne spadam drugam kakor v to gorsko zakotje . . ."

Fino blago. — Žena: "No, kako se Ti dopadejo smodke, ki sem Ti jih darovala za rojstni dan?"

Mož: "Hm, — za avtomobilom bi jih že lahko kadil!"

Severova zdravila vzdrzujejo zdravje v družinah.

Kašelj, prehlad, hripavost,

so v tem času splošno boleznj v letu. Skušajte so jih iznebiti. Hitro ozdravljenje lahko prepreči resne posledice.

Severa's Cough Balsam

(preje Severov pljučni balzam) je bil vporabljan skozi štirideset let z izvrstnim uspehom za zdravljenje hripavosti; ranjenega grla, prehlada, pokašljevanja in kašlja, ki prihaja iz sapnika. Prijeten zavžitek. Odrastli, otroci in celo dojenčki ga lahko vzamejo. Na prodaj po lekarnah. Cena 25c in 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinese-te nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenaredimo po novi modji.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5604

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA 15513 WATERLOO RD.

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšje in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC mesar

Priporoča Slovincem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

SLOVENCEM V JOLIETU!

Naznanjamo, da kdor si želi v Jolietu in tamkajšnji okolici Mohorjevih knjig, raznih molitevnikov ali drugih povestnih knjig in karkoli spada v področje našega podjetja, naj se obrne na nara tamkajšnja zastopnika:

MARKO BLUTH,
505 N. Bluff St.,
JOLIET, ILL.

JOSEPH MUHIČ,
506 Summit St.,
JOLIET, ILL.

Oba gg. zastopnika poročamo kar najbolje cenjenu občinstvu v Jolietu in okolici.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,
1849 W. 22nd St. CHICAGO, ILL.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET SHEBOYGAN, Wis.

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pozor!

—Ako želite dobrih in trpežnih oblek površnih sukenj, klobukov, srajc, spodnjih oblačil itd., potem pridite k nam, kjer boste najboljše postreženi v vsakem oziru.

Naše geslo je: "Enake, poštene in zmerne cene vsem."

JELINEK & MAYER, lastnika
Corner Blue Island Ave., and 18th Street.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obrnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce. raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine. kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC mesar

Priporoča Slovincem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase — doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjaha dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pepelnica.

Rev. K. Z.

"Življenje ni praznik!" je zaklical slovenskemu narodu naš primorski slavček Simon Gregorčič.

In to je res! Ni naše življenje praznik, ni čas zabav, temveč čas resnega dela, truda in trpljenja.

"Boj je naše življenje", pravi sveti pisatelj! Boj, neprestan boj! Boj za obstanek, boj za življenje, pa tudi boj v človeški duši sami boj med dobrim in slabim.

Da je človeška narava nagnjena k slabemu, čutimo vsi. V nas je močan živalski človek s svojimi nizkimi nagoni in strastmi, ki so močne, jako močne, ki hočejo gospodovati v našem življenju, v našem mišljenju in našem stremljenju, da, ki žele, da bi celo naše življenje bilo posvečeno samo njim.

Toda pojdi za temi svojimi življenjskimi strastmi. Pojdi, daj svemu telesu onega blata, po katerem ga tako žejajo! Daj mu ga! Izroči se mesenosti, izroči se pijači izroči se lakomnosti, izroči se častilakomnosti i. t. d. Kaj bo posledica? Boš našel v njih to, kar imenuješ srečo življenja?

Vzemimo slučaj, da bi si ti privoščil od svojih mladih nog vse česar bi ti srce poželelo. Recimo, da bi vžil vse naslade mesenosti, vse prijetnosti čutnega uživanja, da bi imel ves denar sveta, da bi bil lastnik vse zemlje . . . da bi bil cel človeški rod tebi pod nogami kot tvoj suženj, da, povej misliš li, da bi bil to vrhunec tvoje sreče?

Ej, kako dobro veš, da ne! Nasprotno! Potem bi se le videl, kako si majhen, da moreš lastovati samo ta mali svetek, da imaš samo to malo telesce, in še to tako slabo, in da je tvoje življenje tako kratko.

Še več! Kaj bi bila posledica uživanja, na pr. pijače? na pr. mesenosti? . . . Telo bi ti zbolelo! "Plačilo za greh je smrt", je rekel veliki apostol narodov. Mi bi tukaj rekli, konec uživanja je moralna propalost, duševna podivjanost, brezčutnost srca in — pogin.

Pojdi v bolnišnice . . .! Pojdi tam od postelje do postelje! Koliko strašnih boleznih! Od kod velik del teh boleznih? Naravnostna posledica "uživanja", mi bi rekli greha.

Obišči norišnice, sirotišnice . . .! Nasel boš milijone žrtev — tega uživanja.

Podi v številne ječe. Vsaka še manjša občina mora imeti vsaj eno. Pojdi tam od celice do celice! Za mrežami najdeš tam zaklenjene morda zveri? krvoločne zveri, ki bi bile nevarne človeškemu življenju? Ne! Ljudi najdeš tam! Ljudi najrazlič-

nejše vrste in starosti. Vprašaj vsakega: "Zakaj si tukaj, prijatelj?" — Kakšen bo odgovor? Odgovor veš! Pepelnica sredi!

Po cerkvah se zbirajo verniki okrog svojih oltarjev. Duhovniki, služabniki Najvišjega, pristopajo z resnim obrazom pred oltar, blagoslavljajo pepel in množice se približajo z resnimi obrazi oltarju. "Memento homo" . . . "Spomni se, o človek, da si prah in da se boš zopet v prah spremenil!"

Da, spomni se! kajti tako rad popolnoma pozabljaš na to! Spomni se, da si samo prah, da si prašek, kateri se je dvignil za trenutek in ozračje, se prikazal, ki pa bo izginil za vedno prav kmalu . . . Duh pa bo ostal . . .!

Ni praznik, bratje naše življenje! O prav, prav imaš, veliki mož. Ne! Ne!

Dan resnega dela je, kajti kratek je, naloga njegova je pa velika!

Zato, človek, ali te ne kliče pepelnica na delo! Delaj dobro! Skušaj to svoje kratko življenje narediti kolikor mogoče uspešno v svojo lastno korist in korist onih, s katerimi živiš in celi družini človeškega rodu!

Ali ni pepelnica resen klic, ki ti kliče, da kričanju zapeljivih strasti in lažnevega sveta nikar ne verjemi! Nikar se ne daj zapeljati! Saj ni res! Boj strastem! Boj vsemu uživanju! Premagaj se! Kolikor bolj ukrotiš v sebi živalskega človeka toliko srečneje, toliko lepše, toliko idealnejše bo tvoje življenje. — Da, ali ne bo tvoje življenje toliko bolj v resnici pravo življenje kolikor bolj bo premagan živalski človek? Ne boš toliko bolj prosvetljen, toliko bolj omikan, kolikor višji bodo tvoji cilji nad tem uživanjem, nad tem, kar je v zvezi s to zemljo?

Celi človeški rod je bil surov, neolikan, krut, brez ljubezni, dokler mu ni zaklical Križani s svojega križa. Pojdi za menoj človek! Premagaj se! Pribij na križ svoje strasti! Osvobodí se jarma poželenja. Osvobodí se strašne sužnosti nerednega uživanja! . . . ?

Da, zgodovina nam to jasno pričala!

Zato, o lepi dan, pepelnici dan. Kako visoke so tvoje misli! Kako visoka in vzvišena je tvoje misija! O, kliči, kliči mojemu narodu ti dve veliki misli:

Življenje ni praznik! . . . pepelnica sredi je . . .!

Spomni se, o človek, da si samo prah in pepel, in da se boš zopet v prah spremenil!

piti krompir, čediti tla, dočim so ljudje, ki so znali komaj svoje ime zapisati, sedeli lepo po pisarnicah in jim narekovali najnižje opravke. — Tako poročajo razni češki listi. Koliko je na tem resnice — kdo to ve!

SOCIALIZIRANJE KNJIG V RUSIJI.

Iz Moskve se poroča, da je vlada prepovedala zasebnikom imeti knjige, katere bodo postale lastnina splošnosti.

Simon Gregorčič:

V PEPELNICNI NOČI.

Polnočni zvon z visokih lin
Krepko zaklenkal je!
Potihnil glas je vijolin,
Strunar odbrenkal je!

Plesišča in gledišča se
Povsod zapirajo,
V odprta pa sverišča se
Zemljani zbirajo.

Glej, božji hram tam sred poljan
Dviguje se v nebo,
Oj božji hram tako prostran
In pa krasaa tako!

Kot reke v morje vanj nocoj
Krdela silna vro,
Svetišče polno je takoj —
In duri se zaplo.

Tu v bagru ino v svili vse
Nocoj košati se,
Diši ti po kadli vse
In sveti v zlati se.

Več biserjev ko v dan morja
Pred tabo se iskri,
In več, ko zvezd je vrh neba,
Tu jasnih je oči.

Tu gibki udje, vzorna rast,
Tu let in lica cvet,
Tu zemlje slast, bogastvo, čast . . .
O ti presrečni svet! —

A čuj! . . . Nek duh zakliče mi:
"Kar zreš jih pred seboj,
Zapiši mej mrliče mi
S pepelom tem nocoj!"

In stopil sem pred žrtvenik,
Kot bi duhovnik bil,
Pepel iz oljčnih je mladik
Nanj del cerkovnik bil.

Pepela zdaj na teme sem
Napravo sebi vsul,
Vtopil se v misli neme sem,
Le Bog je sam jih čul.

Pozval na to krdela sem
In prišla so hrumeč,
Zaznamoval jim čela sem
Preteč in pa svareč:

"Oj, grešniki maziljeni, a
Proč krono in škrlat,
Saj boste vsi prisiljeni,
Vkloniti smrti vrat.

Sedaj vi narodom ste strah,
Strah tudi vas bo zmel,
To žezlo prah, prestol bo prah,
Vi boste prah, pepel!

Vi, ki zakladate zbirate
Iz bližnjikov krvi,
Ki reveže zatirate —
Prah boste tudi vi!

Ti roj, ki noč in dan prežiš,
Da brata v past bi vjel,
Ti smrti v zanjke se vlovliš,
Prah bodeš in pepel!

In ti, ki z umom, cvetom let
Zdaj bahaš se vesel,
Glej, predno ti odpade cvet,
Prah bodeš in pepel!"

Prišel še mnog. še mnog je trop
Mar bo se kak otel?
Ne! Vsem podpisal sem pokop:
"Prah boste in pepel!"

Na zadnje roj se priskaklja,
Neskrbnih, jasnih lic,
Cist, kakor angelji neba,
In lepši od cvetlic.

Zaplakal nad tem krasom sem,
Češ: tudi ta bo strtl!
Se te . . . tresočim glasom sem
Zaznamoval za smrt . . .

Končano! — Ne! — Čuj, duri tam
Ječe zaskripljejo,
In nove trume v božji hram
Skoz nje se vsipljejo.

Na teh ni srebra ne zlata,
In blesk jim je neznan,
Na licih tožnih se pozna
Le sled solza in ran.

To pač je siromakov rod,
Molče je zunaj stal,
In mirno čakal, da gospod
Prostora bi mu dal.

Sedaj, ko prost mu je pristop,
Korak približa svoj,
Jaz pa spoznam trpinov trop,
Oh, bil je — narod moj!

Odložil sem tedaj pepel,
V klečeče vprl oko,
Za blagoslov sem roke vspel
Ter kliknil sem krepko:

Le vstani, borni narod moj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!

OLJSKA GORA V JERUZALEMU KOT MODERNO POKOPALIŠČE.

Angleška vojaška oblast namerala Oljsko govo v Jeruzalemu izpremeniti v moderno pokopališče z nasadi, na katerem bodo pokopali ostanke ententnih vojakov, ki so padli v Palestini. Palestina se uradno imenuje s hebrejskim imenom Erez Izrael, proti čemur so se nejudovski prebivalci zastopali pritožili.

POLITIČNO STANJE JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje 1. strani.)

parlamenta olje v ta ogenj, izziva posebno še v Vojvodini, katoliško ljudstvo ter začena voditi kulturni boj. V Vojvodini dejansko mečejo duhovnike iz šol proti vsakemu pravu in proti volji naroda.

S tem tako "zaslužnim" delom gg. ministrov za dobrobit Jugoslavije pa tekmujejo komunisti in demokrati, kdo bo preje in bolj temeljito razrušil fundamente države SHS, ali zastopniki absolutističnega velesrbstva ali sluge moskovskega sovijeta. Za sedaj čutijo posledice tega razrušiteljnega dela na sebi najbolj delavci, ki morajo drago plačati svoj pristop k komunističnim organizacijam, ki jih je vlada razpustila v resničnem ali navideznem strahu pred revolucijo. Toda če vlada misli, da bo mogla z golo silo zatreti duha nezadovoljnosti, se silno moti. Delavstvo in vse ljudstvo mora videti, da se vlada trudi dvigniti žalostne in nezdruge razmere, da vlada dela za ljudstvo in ne za velekapital. Kako pa sedanje ministerstvo za ljudstvo dela, gledamo dan za dnevom z lastnimi očmi. Gospodje ministri ne morejo in nečejo počakati, da bi konstituanta rešila svojo nalogo in začrtala pot, ki naj se po njej upravlja mlada država, ampak kar sami in na svojo roko uveljavljajo svoje centralistične težnje, hočeč na ta način izbrisati iz zemlje vidov Hrvatsko in Slovenijo.

Nujna posledica okoliščin, ki v njih sedaj živimo je padanje državne avtoritete, nad čimur se pritožujejo, in sicer v prvi vrsti, demokratiški listi. "Sl. Narod" piše: "Prvi pogoj miru in reda v vsaki državi je, da se na vse strani in v vsakem slučaju varuje avtoriteta državnih oblasti. Da so pri nas zavladale mestoma naravnost kaotične razmere, je krivo pred vsem dejatvo, da naše državne oblasti ne znajo varovati svoje avtoritete . . . Zato dela vsakdo, kakor se mu zljubi, ako je to po volji ali ni po volji državnim oblastinjam . . . zdi se, da nima državna oblast v nobenem vprašanju jasno določenih ciljev in krepko začrtanih smernic, zato cinca in koleba sem ter tja ter s svojim kolebanjem le pospešuje splošni nered. Pogrešamo na vseh koncih in krajih krepke roke, ki ve, kaj odreja in ki se tudi zaveda, zakaj to zaukazuje". — Tem besedam "Sl. Naroda" imamo samo to le pripomniti: Ako se nered in kaos v državi vedno večja, naj odstopijo sedanji "državniki" pod vodstvom Pribičevića in Žrjava in dajo prostor drugim, ki bodo zmožni zavoženo gospodarstvo in politiko spraviti v pravi tir. Toliko o političnem "delu" nove vlade.

(Konec prihodnjic.)

CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI

so začeli izvrševati v Parizu. Cepljenje zavaruje psa proti steklini za tri leta. To dobo upajo še podaljšati.

RIBNIŠKIM ROJAKOM IN ROJAKINJAM!

Kruto je posegla svetovna vojna v naše Slov. kat. izobraževalno društvo. Vojaki bivše Avstro-Ogarske so v nekdanji lepi dvorani prali in sušili svoje umazano perilo, žagali in razbijali drva, pol odra so sežgali. V strašni naglici se je rešilo, kolikor se je sploh dalo. Pomagajte, da bo zopet dom izobrazbe in poštenja!

"OREL"! Fantje, mladi in krepki, zopet prihajajo k telovadbi, a nimajo prepotrebne telovadne obleke; kupiti je ne morejo. Nimajo kroja (uniforme), ker so bili prisiljeni, prikojiti si jo za vsakdanjo rabo. Pa "Orel" se hoče razvijati in deluje nevtrudno. Nastopil je v Mariboru, Višnji gori, pri sv. Gregorju. En dolar — daj mu v dar!

Rojak, rojakinja! Nasprotniki vere in poštenja love mladino s svojimi bankami, z ogromnim denarjem verižnikov, z denarjem, izjetim iz žuljev in solz zatiranih. Otmite mladino društvu — veri in poštenju! En dolar — daj vsak v dar! Prispelke sprejema podpisani.

Vinko Lavrič, kaplan,
Ribnica, Dol., Slovenija,
Jugoslavija.

Darove prosimo na uglednega ribniškega rojaka:

Mr. Alojzij Prijatelj,

10550 Avenue L, So. Chicago, Ill.

Ako bi bilo pa enemu ali drugemu bolj prilično lahko pošlje ali odda tudi našemu upravništvu, ki jih bo izročilo imenovanemu.

MALO PREDPUSTNE ŠPEHOVKE.

Pe-Teček misli, da če njegov šef živi v divjem zakonu, morajo živeti vsi.

* * *

Ali ste že slišali, kakšen business je Felče naredil. (Za enega Boga jih je dobil celo vrsto. Kdor zna pa zna! Zdaj se pa mi "farji" le pripravimo ker Felče se je pri vseh bogovih pridušil, da se nas ne boji in se nas ni treba nikomur bati, kdor ima take zaveznike. Če se ni morda zmotil, da je hudiče mislil. Samo eden teh bi bil res zanj premalo bi znal še "bruh" dobiti, ko ga bo vlekli.

* * *

Felče, kaj pa, ko bi njujorski Nace in čikaški Fric svoje šefe pomorila in oropala, ali bi jih tudi franciskanom naprtli? Kot svobodni-slec, ki ne pozna logike, najbrž ne, drugače pa s prav isto pravico kot kalabreza Ciavolinija.

* * *

Ko je Prešern neko noč — če je bila ravno pustno nedeljo kronika ne pove — pijan kolovratil domov, je zapel tisto: Luna sije — Kladov bije — Trudne pozne ure že. Pa ta je bila all right. Ko se je pa letošnja pustno nedeljo en pomagač od nerodnega glasu samo alkoholno, ne pa pesniško nadahnjen vračal domov, je pa pel: Luna sije — Zanke lije — V mojo pijano glavo že.

* * *

Kdor hoče vedeti, kako je sračje gnezdo, naj bere Kondeljnovo svobodne misli.

Mi pošiljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK
1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

BOLJŠEVIKI IN PISATELJI.

Komisariat za delo v Moskvi je izdal odlok, da morajo ruski pisatelji, združeni v zvezi, izvrševati dela, ki se tičejo kuriva. Sekati morajo drevesa in jih cepiti v polena. Nikar pa jim ni dovoljeno, da bi omenjeno tel. delo zamenjavali s kulturnim delom. — In tako okužajo ruski pisatelji vse sladkosti naših inteligentov v avstrijskih armadah, kjer so morali izvrševati težka dela v vojašnicah, pométati dvorišča, lu-

Novice iz Jugoslavije.

Rudarski štrajk v Trbovljah se je končal. Delo se je pričelo 10. jan. Rudarji so dobili 25 odstotkov po-
viška na plačo in cenejšo hrano.

Novo železnice na Slovenskem. — Ministrstvo za promet je odločilo, da se v Sloveniji zgradi nekaj novih železniških prog, ker so nekatere proge radi novih mej izgubile na vrednosti. Najprej se bosta gradili progi Kočevje — Brod in Rogatec — Krapina. S to drugo progo bo Slovenija dobila zvezo s Prekmurjem.

Anton Kristan — zopet poslanec. Anton Kristan pri volitvah ni bil več izvoljen; pač pa je bil Etbin Kristan izvoljen na Štajerskem in na Kranjskem. Vsled tega je sedaj Etbin prepustil svoj kranjski mandat Antonu. Sedaj bosta socialdemokrate zastopala v konstituenti gospoda Anton in Etbin Kristan. — Narodni socialist Deržič je svoj ljubljanski mandat prepustil Brandnerju.

Huda klofuta. — Pred kratkim je udaril gostilničar Ž. na Rimski cesti Ivana Botolina po glavi in mu je zadal nad desnim očesom 4 cm veliko krvavečo rano. Botolin je prišel ves krvav na glavno policijsko stražnico, kjer so mu usmiljeni Samaritani izprali rano in hudega gospoda Ž. naznanili sodišču.

Železniški tat zasačen. — Kriminalni policiji se je dne 6. jan. posrečilo prijati v Ljubljani zelo nevarnega železniškega tatu. Pred

dohodom zagrebškega vlaka je kriminalni organ na glavnem kolodvoru opazoval nekega 21letnega moža, ki je imel pri sebi dva velika ovoja. Ko ga je kriminalni organ ustavil in jel izpraševati, kam se odpelje, je bil zelo prijazen in rekel: "Ali me ne poznate? Jaz sem iz Šiške; v ovajih imam perilo, ki ga poneseš v Lukavko svojemu prijatelju Čehu". Kriminalni organ je seveda moža zelo vljudno pozval, da gre z njim na stražnico. Ko so ovoja pregledali, je bilo na obeh straneh presenečenje. V ovajih je bilo zelo fino perilo, 30 rjuh, 22 brisalk in 27 prevlek zaznamovanih V. K. v skupni vrednosti 10.480 kron. Ustavljenec je spriči teh dokazov priznal, da je prejšnji dan zvečer vlomil v železniški voz, v katerem je bilo brzovozno blago in perilo pokradel; povedal je, da je Kociper Ivan iz ptujske okolice in priznal, da je specialist v železniških tatvinah. Pred preobratom je bil vojak na beljaškem kolodvoru in toliko živil pokradel, da si je prihranil 30.000 K. Policija je ugotovila, da je Kociper znan tat in je bil v vojaških zapori v šentpeterski vojašnici, odkoder je pobegnil meseca junija 1920. Izročili so ga vojaški oblasti, perilo pa dali gospej Krisperjevi kot lastnici.

Odkrita izdelovalnica ponarejenih bankovcev. — Orožniški postaji v Št. Vidu nad Ljubljano se je posrečilo, da je odkrila tajno izdelovalnico za ponarejanje bankovcev v Dravljah pri Ljubljani. Na Novesa leta dan se je preselil z Glinc pri

Ljubljani k posestniku Ivanu Končanu v Dravlje št. 62, 1869. leta v Polhovem Gradcu rojeni, večkrat predkaznovani urar Franc Gorjup. Ker se je zelo potuhnjeno obnašal, so pričeli orožniki sumiti, da nekaj ni prav. Orožniški narednik g. Josip Bončina, komandant orožniške postaje v Št. Vidu nad Ljubljano, se je podal s poizkusnim orožnikom Josipom Grandovcem v Dravlje. Ko sta prišla orožnika pred Končanovo hišo, je stal tam Gorjup. Gospod Bončina je vprašal Gorjupa, kje je hišni gospodar, Gorjup pa ni odgovoril in je smuknil kar v podstrešno sobo. Gospod Bončina je skočil hitro za Gorjupom v sobo in je videl, kako je ta na neki plošči nekaj brisal in nameraval ploščo pokriti. Na plošči je bil prilepljen petdinarski bankovec; bankovec pa je bil pokrit s steklom, na katerem se je poznalo, da je posnemal Gorjup bankovec z barvami, da bi ga potem pomnožil. Na drugi plošči je bil prilepljen 20 dinarski bankovec. Orožnika sta precej izvedla hišno preiskavo, toda dobil se ni oben falzifikat, iz česar se sklepa, da je bil Gorjup najbrže šele začetnik. Orožnika sta izsledila pri preiskavi veliko steklenic, napolnjenih s tekočinami, fotografske plošče in razne barve. Orožniki so nato aretirali Gorjupa in njegovega gospodarja Končana, ki je osumljen, da je vzel Gorjupa zato na stanovanje in na hrano, in sicer brezplačno, da bi mu ponarejal denar. Končan dozdaj še ni bil z nobenim človekom

tako dober, kakor je bil z Gorjupom in je spal z njim skupno v podstrešni sobi. Oba, Gorjup in Končan, sta v preiskovalnih zaporih ljubljanskega deželnega sodišča. Gorjupa bo sodilo porotno sodišče. Kazen za ponarejanje bankovcev je težka ječa od 10 do 20 let, oziroma težka ječa za vse žive dni. Izključeno ni, da bo Gorjupa sodila že porota meseca februarja. Če je Gorjup morebiti že na Glincah ponarejal bankovce, bo ugotovila sodnijska preiskava.

Samomor. — V Ljubljani se je obesil Mihael Kogoj, mizarski pomočnik pri tvrdki I. Bonač, Čopova ulica. Bil je sam v delavnici in ni nihče vedel zanj. Ko pride nekdo v delavnico, pa vidi, da je Kogoj obesen in že mrtev. Zapušča ženo in enega otroka. Stanoval je na Ižanski cesti. Služboval je pri tvrdki okrog 2 leti.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

TRIKRATNE ČESTITKE NAŠIM ODJEMALCEM.

Dne 1. februarja so imeli vslužbenci Joseph Triner Company, ki so bili povabljeni k mizam svojih direktorjev, svoj letni hišni banket, ki je vsikdar najresničnejši izraz harmonije, ki vlada med gospodarji in vslužbenci podjetja, kjer se slovito Trinerjevo grenko vino izdeluje že več kakor 30 let. Prvi glavni govor se je končal s sledečo napitnico, ki so jo vsi navzoči sprejeli z burnim ploskanjem: "Trikratne čestitke našim odjemalcem!" Zares je bilo na mestu čestitati jim, kajti na tisoče in tisoče teh odjemalcev je tako naklonjenih Trinerjevimi zdravilom, da jih priporočajo ob vsaki priliki in imajo samo najbolj navdušene besede zanje. Mrs. John Rittleman nam je pisala iz Lettsdale, Pa., dne 6. januarja: "Trinerjevo grenko vino mora biti vedno v naši hiši. Jaz sploh ne bi mogla biti brez njega. Rabila sem tudi Triners Cough Sedative in Triners Lini-ment zadnjih osem let in sem trdno prepričana, da so to najboljše iznajdbe med vsemi iznajdbami, ali z drugimi besedami, najboljše, kar se more kupiti za denar". To do-
bite pri vseh družistih in zdravni-kih. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

Vaša zadnja ura!

ROJAKAM širom Amerike naznanjava, da sedaj prihajajo zadnji dnevi za vse one ki žele dobiti svoje sorodnike, prijatelje in svojce k sebi v Ameriko. V kratkem bo stopil v veljavo novi zakon, kateri bo zagradil dostop tujcev v Ameriko.

ZATO KDOR ima svoje ljudi v Stari domovini in bi jih rad dobil k sebi v Ameriko, naj se nemudoma obrne na naju doli podpisana, da Vam preskrbimo potrebne listine, s katerimi bodo Vaši sorodniki mogli v Ameriko.

POMNITE pa tudi, da Vam bomo midva naredila take listine najceneje izmed vseh.

Zato obrnite se na nas in prihranite si svoj denar!
Pisma naslavljajte vedno na:

JERIC & ŽELEZNIKAR,
(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němėček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Prva in edina Slovenska Banka

V AMERIKI

Kaj boste poslali svojcem v stari kraj

ZA PIRUHE?

Najbolj jih boste razveselili z denarjem. Pošljite jim potom SLOVENSKE BANKE

The
North American
Banking & Savings
Company

St. Clair Ave. and E. 62nd St.

CLEVELAND, OHIO.

Mi vam nudimo:

1. Sigurnost: Naše premoženje danes znaša nad en milijon dolarjev. Z vsem tem premoženjem vam jamčimo za vsako pošiljatev.
2. Točnost: Naše čekovne pošiljatve so izplačane v Ljubljani v 13 do 15 dnevih, pošne pošiljatve v 18 do 23 dnevih. Taka točnost nam je omogočena radi izvrstnih zvez, ki jih imamo v Ljubljani.
3. Dobra postrežba. Pri nas lahko pošljete denar vsak čas o bančnih uradnih urah, naš urad v ozadju banke na E. 62nd St. odprt celo soboto popoldne in vsak večer od 6—8 ure.
4. Naše cene so vedno nižje kakor kje drugje.

PAYLE ZGAGA

Taku sm pa jezen inu se mi taku ferzmaha na jeh gaspud mister editar de nekol tajga. Tu je pa že od sile inu preveč kar ga oni špilajo tu pa Vamerik. Dons nej se pa kar prpravja de jo bojo dobili. Baj gali, kar poču jeh bom. De mi grejo tak ferdrus inu trubel narjadet. Dost sa mi že trubla naštiital vad kar sem biu taku persmajen de sem jehen prjatu ratu, zdej je pa amen. Tu jim rjačem. Inu vani me še gledajo taku naumnju inu zabit, kukr be nič ne vajdli, kaj ste spet narjedli. Samu še ankať nej me kej taga nareda, pa bo muj piškček povhen in pa čez bo šlu. Kaj bo šlu čez, tu si pa že lahku misleja. Naka, tajga pa ne tajga! Kratku in malu ne. Tu si nej zapumnija, da si jest Mister Pa-

vle Zgaga, đama iz Kurje vasi, kej taga ne bom več dapustu. Veja ves trubel je pa samu v tajmi, ker oni ne znajo jezika daržet za zabmi, al bel prav bi djav, ke vani ne veja, kaj pišejo ker nihen peru še take reči piše k b nesmu. Taku sem jim jest rajvež zaupu, de sem žmirej mislu, de sa vani muj najbulš prjatu. Pa sem jest norec šu jem zaupat unkat še suja serčna skrivnost ali kukr pa krajnska pravmar sikret, de se mislem žjanit inu de imam že ana zbrana. Al sm jim na vaklice pr nesu da me greja taku vačitnu v špot perpravit pred cajlmu svajtam inu še clu mojo nevajstu taku gerdu ošpotat in v sram perpravet. Ne samu, da sa me izdal, da je imam rad impek sa šli izklepetat, de sem na ni suje sarce zgubu, de se mislim z no žjanit(šle sa še tu strašanka neumast narjadet, de sa vse njene tadle, ke jeh revca ima, pa ne vaj zajne, v cajtengah ven pernesli, de je puklasta, inu ne vajm še kakšna. Kar vse naj rajs. Jest jim nej sm djav, de je puklasta, ampek sem jim samu djav, de najma ravnega hrhta, jast jim tudi nej sm djav, da je na pu slajpa, ampek sem djav, samu de na an vaku bel slab vid, na družga pa nič, kaj se tu prav bit napu slajp? pa de ja šantava! Le kdaj sa si oni vse tu izmisli! Jest sem ji samu djav, da ima ana noga mal krajš ket druga, pa se prav tu, de e šantava? Vidje, kaku sa vani žleht inu lažni inu hinavsk, de greja take reči v cajtengah prpovdvat cajlmu svajti, k sa pa samu muja srčna zadejva, inu zadejva muje elbezni. Inu kar je še najhujje, pa nej me pagledajo na muj vabraz. Vidje, kaj je tu? Vidje tu muj blek aj, al kukr b rjakli per nas mertu šlag? Vidje kaku sem ves razpraskan inu kaku imam vabraz stavšan? Vidja k sa vsega sami oni uržah. Le nej

pašlušaja: Na pustna nedajle sem biu pavablen na dežela na ana igra k jest taku glajham take igre, inu ker vajm, de sa fest fantje k sa je predstavlal. Na pestna nedejla sm djau pa že ne smajm sam jet na kaka undertholenga al kukr sma djal mentrejtment. Rajs, jest rajveš se lepu vabrijem inu se lajpu vastrizem, fejst napucam, kukr be šu na vohcat, še mal parfjuma sem paškrupu pa šnajctihl, de bi bolj djačec po mjan dišalo, pa še an ducent karnejšnu sem kjupu, pa grjem k suj nevajsti, de b je prosu de be šla zmana na igra. Jest rajvež najsem nič vajdu kakšen ferdrus sa mi vani narjedli pr ni, pa stopem brez vse skrbi v hiše. Pazganim in čakam na porču de pride vadpirat. Dovh cajta sem čaku in čaku. Še ankat pazganim. "Aha; pravem, že gre", k sem zašlišu de gre adan vadpirat. Vrata se vadpro in jest rajveš stopm not. Rajs bla je vana. Al kakšna? Pagleda me taku strašnu jeznu de b skor skapernu samga strahu inu groze. "Havdujudu", sem djau prav sarčkanu inu sladku. — "Cmok!" je djal, samu tu sem še šlišu, več pa ne. Pa začutu sem, de mi je nekaj mrzlega za vrat tjaklu, pa de sa se mi vse iskre pred vačmi kresale, kar stu sem jih an ankat vidu. Pa na lic me je pa zabalajlu. Vidu nej sem neč. Hitru sem zvez snajctihl z varžeta in sm se začiu brisat. V tem pa začutm kaku sa me dvoje rake zagrable in prajdnu sem vajdu, kaku inu kaj, pjalu sem se pa štengah z abštesa pa tistem konc telesa, k je za sedet. Bom, bom, bom, bom... je djal, jest se pa tekam dol z abštesa pa vseh štengah. Kaj pa je vana nardila? Zavpila je za mana: Hej gaspud Mister Pavle Zgaga, kam se pa pelaja? Pa brez autamabile? Tristu judu

tu je blu pa preveč. De me vrže pa štengah, de me je palila, tu bi nej še blu. De se pa še z mano norca dajla, naka tajga pa že ne! Dovgonet, de ne! Pa še kaku se je šekrahetala za meno. "Viš, Pavle, je še zakričala za meno", tu je tista tuja izvolenka ka pravši, da je šantava, da te ne bo mogla barcnet. De si boš zapumnju paštene ldi za norca imet inu po čajtengah skuz zobe vlačet. Zdej sem te splečala inu zdej sva kvit. Gudbaj!" Pa je zalaputnla z vrati. Jest sem pa pad štengam v blat ležu inu se vzdegovov kukr b se mi prav nekamur ne mudilu. Balajlu me je pa vse i vsaka kaščiča mojga trupla in vsak rjebereček sem pasebej čutu kej ga mam, kar nej sm prej nekul. Vidjo al je tu prov de mi greja tak špot narjadet? Ves fris jem bom stavšu, pa na krvava rihta jeh bom dau.— Sram inu špot jeh nej bo! Jest sem že biv na palistejšnu in sem varest zvez na jeh, se boja še dons pelal nekama, kjer mi pravma špehskamra, ričet jest, de boja vejdlji paštene ldi pergmah pestet pa suj buznes tendat. Samu Baga nej zahvalje de mam vse kamovce zavezane k me še bali pa de sa moj rebr še vsi hin, ker drgač be zdjele že jest neh vprašu kam se pelaja pa nehneh štengah, kukr je vana mjane k sem se jast pjalu. Tek zdej nej se zmisleja: samu zaradi neh sem dabiu dons ploh, k sem mogu vastat v pečlarskem stan, k je taku rajven inu zaničvan stan tu Vamerik med Krajnci, ob dota in vah haus sa me dajli, ker vana ma haus in b ga biu jest peržjanu, pa še patovčen sem ves. In tu vse samu zavel neh jezika, al bel prov, zavel nih peresa k je taku špičest inu strepen de nekol tejsa. Vidla se bova še na krvav riht, k jeh boja zašil za par ure frej kvartirja pa frej ričeta, če ga znaje Vamerik kuhat

de boja mal v samot premišleval, kaj se prau paštene ledi pr gmah pestet. Ker je pa že past, jem pa za dons parzašonom, pa jem ne bom dav frej tiketa de b se pa štengah pelal nejkam kuker sem se jest, če be prov tu zaslišil, nej bo, k sem dober kristjan, k bom pakura dejlu, jem pa parzanjasem za anbart. Dru gabart bo pa dergač, le tu se nej zamerka. Samu krvave rihte jim pa ne zašonom. Pa tud tu od neh pagirvam, de vani v suje cajtenge spet notr deneja, pa muja bivša nevajsta za vadpušajne prosja, pa prekličije, de se patalaž. Tu pa pagirvam na vsaka viža. Vaš Pavle Zgaga.

Vrhunec zločnosti.—Priateljica: "Ali je Tvoj soprog še vedno tako zložen?"

Moderna gospa: "In še vprašaj? On je tako len in zložen, da se mu še ne ljubi razporočiti se".

Zareklo se mu je. — Gostilničar (vinskemu trgovcu): "Kako pa je to, da prodajate rudeče vino dražje nego belo?"

Vinski trgovec: "Ali mislite, da barva nič ne stane?"

V dvomu. Zdej pa res ne vem ali sem tako zaljubljen ker moram tako slano jesti, ali zato tako slano jem, ker sem zaljubljen".

Optimist. — Heureka! Najlepši letni čas je tukaj — prvi komar me je že pičil!"

Zapeljivo. — Iz nekega inserata: Kdor mi dokaže, da moj kakao slabo upliva na zdravje, ga dobi dva zavoja zastonj! . . .

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Knjigarna "AVE MARIA"

1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE MOLITVENIKE:

Dušna paša	1.50
Slava Gospodu, z velikimi črkami	1.50
Lurška Mati Božja	1.50
Priprava na smrt	1.50
Nebeška hrana	1.50
Vir življenja in svetosti	1.50
Duhovni boj	1.50
Šmarnice, Škufca	1.50
Sveta spoved	1.50
Premišljevanje o Presvtem Rešnjem Telesu	1.50
Sv. Jožef	1.50
Evangeljska zakladnica	1.50
Krščanska mati	1.50
Šmarnice, Volčič	1.50
Sv. Rožni Venec	1.50
Marija Devica Majnikova Kraljica	1.50
Kruh življenja	2.00
Včna Molitev	2.00
Molitevník, Rev. K. Zakrajšek	1.00
O F M	1.00
Sv. Družina	2.00
Bodi moj naslednik	1.50
Hvala Božja	1.00

Kristusa	1.00
Zivljenje svetnikov I. in II. del (stara izdaja) zvezek	4.00
Zore, Zivljenje svetnikov I. zvezek	1.00
Zore, Zivljenje svetnikov II. zvezek	1.00
Umni kletar	.50
Gospodarski nauki	.50
Naše škodljive rastline 1.—5. zvezek	.50
Poljedelstvo 1. in 2. snopič II del	.50
Umna živinoreja 1. in 2. snopič	.50
Umni kmetovalec, II. in III. snopič	.50
Zivali v podobah, 2. zvezek	.50
Brstje	.50
Cecilija, pesmarica I. in II. del po	1.00
Slovenska pesmarica I. in II. po	1.00
Poezije	.75
Slovenske legende	.50
Avstralija in nje otoki	.50
Bolgarija in Srbija	.50
Pri Severnih Slovanih	.50
V Kelmorajnu	.50
Kitajci in Japonci	.50
Podobe iz misijonskih dežel	.50
Domači zdravnik	.50
Kako si ohranimo ljubo zdravje 1. in 2. snopič	.50
Pravljice	.50
Na smrt obsojeni — Igra — Rev. Meško	.50
Lešniki	.50
Jagode	.50
Zimski večeri	.50
Cerkvena zgodovina I., 2., 3. zvezek	.50
Boj za pravico, povest	.50
Deseti brat, povest	.50
Deteljica, povest	.50
Fabijola	.50
Izdajavec, povest	.50
Križem sveta, povest	.50
Mati božja dobrega sveta	.50
Na krivih potih, povest	.50
Oglenica, povest	.50
Perpetua, povest	.50
Pisana mati, povest	.50
Ptički brez gnezda, povest	.50
Razne povesti	.50
Sorodstvo, povest	.50
Svetloba in senca, povest	.50
Tvoje angeljevih češčenj	.50
Uporniki, povest	.50
Veliki trgovec, povest	.50
Za srečo, povest	.50
Zivljenja trnjeva pot, povest	.50
Friderik Baraga	.50
Franc Pirc	.50
Slovenske večernice od 41. zv. do 72. zv. po	.50

CENIK KNJIG DRUŽBE SV. MOHORJA.

Katere ima v zalogi knjigarna "Ave Maria".

Jeruzalemski romar, dva zvezka po \$	.50
Jedro katoliškega nauka	1.50
Kazalo za Slov. prijatelja	.75
Od blagoslovil	.75
Kristusovo življenje in smrt	3.00
Križana usmiljenost	.75
Krščansko katoliško pravoslovje	.75
Mesija, I. in II. del, zvezek	.50
Nebeška krona	.50
Pamet in vera, I, II, in III. del zvezek	.50
Prilike P. Bonaventure	.75
Slovenski Goffine	3.00
Slomšekovi pastirski listi	.50
V boj za temelje krščanske vere	.50
V tem znamenju boš zmagal	.50
Katoliška cerkev kraljestvo božje na zemlji	.50
Zgobe sv. pisma I. in II. del zvezek	1.00
Zivljenje našega Gospoda Jezusa	.50

Pri naročilih naslavlajte pisma na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

1849 West 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

Veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima VELIKO ZALOGO OBUVAL.

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

KDO SE POSLUŽUJE PAIN-EXPELLERJA?

Delavec se ga poslužuje, da odpomore svojim bolečim mišicam, ki so se mu pretegnile pri težkem dnevnem delu. Farmer ga uporablja in noče biti brez njega. Pain-Expeller zavzema častno mesto v vsaki farmerski hiši, kjer se pojavljajo hitri napadi, nesrečni dogodki in druge stvari.

Tovarnarški delavec uporablja Pain-Expeller, če napadejo njegovo moč in energijo revmatične bolezni, lumbago, nevralgijo in druge nepravilne v njegovem težavnem poklicu.

Majnar potrebuje Pain-Expeller pri revmatičnih boleznih, bolečinah v križu, nevralgiji ali vseh boleznih, katere oslabijo telo in odvzamejo vso energijo.

Gospodinja uporablja Pain-Expeller, če otroci padejo ter se ranijo, zoper pike muh in vbodiljave drugih žuželk in kjerkoli je potreba dobrega linimenta.

Vsakdo! uporablja PAIN-EXPELLER.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilike in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

LJUBE SESTRE, ŽENE IN DEKLETA!

Cleveland, O.—Kakor vidim, ste se še zopet začele pripraviti, toda prosim Vas, le tega nikar, ker s pripravo se nikamor ne pride!

Jaz trdim, da so ameriška dekleta dobra in da so dobra tudi dekleta iz stare domovine; med vsakim žitom je pa tudi kaj slabega vmes. Zatorej, ljube sestre, ne smemo takoj vse grditi, ako zapazimo tupatam kaj nepopolnega. Tudi v stari domovini so dobre matere in skrbne gospodinje, ki naučijo svoje hčere vsega potrebnega, kakor šivati, kuhati i. t. d. Naučijo jih kuhati ne le za prašiče, ampak tudi za ljudi. Take gospodinje znajo ne samo snažno kuhati za živali, temveč znajo tudi dobro juho skuhati in izvrsten kruh speči. Kjer je pa veliko siromaštvo, tega ni kriva uboga mati. Res, kjer je veliko uboštvo, se prav rada naseli tudi nesnaga, toda povsod ni tako. Prosim Vas, ljube Slovenke, nikar ne gramajo ubogih mater in deklet iz starega kraja, ker tam je trdo življenje. Tudi nimajo tam priložnosti, da bi se tako izobrazile, kakor jo imajo dekleta tukaj v naši novi domovini. Poznam mnogo deklet, ki so prišla iz starega kraja, pa znajo čisto dobro kuhati, katere pa ne znajo, je naša dolžnost, da jim pokažemo in jih poučimo. Ako pridejo sedaj nekatera dekleta bolj spridenja iz starega kraja, je temu v največ slučajih vzrok vojna. Tako pa naj ena ali druga prijazna ameriška deklica vzame v roke in ji pove, da se bo mogla te in one manj primerne stvari odvaditi, da bo sposobna za olikano družbo. Tisti surovi plesi so velika škoda za dekleta; saj še spodobni plesi niso v nikako korist, kaj šele slabi.

Katera hoče priti do večjega napredka, se mora takoj ko pride sem-

družba, nepotrebno razgovarjanje s prijatelji in prijateljicami, zapravljanje in hujskanje od strani domačih. Največ pa je krivo zanemarjanje službe božje. Mislimo si vedno, da smo vedno in povsod v navzočnosti božji, da bomo morali dati račun od vseh svojih misli, želj, besed in dejanj. Noben dan ne sme miniti, da ne bi premislili, ali smo tisti dan kaj napačnega govorili ali naredili ali koga razžalili, kar moramo vse obžalovati. Vsi smo otroci božji, zato pa moramo tudi tako živeti, da nas bo naš nebeški Oče vesel. To bo vir prave sreče in zadovoljnosti.

Pozdrav vsem ljubljnim ameriškim Slovenkam! A. C.

KUHINJA.

* * *

9. Fižolova juha. Namочи zvečer ¼ litra rdečega fižola, drugi dan ga zavri in čez nekaj minut mu odlij vodo in ga zalij z 2½ litrom gorke vode, osoli ga in kuhaj v mehko, prideni 1 lovorjev list, vejico majarona in limonove lupine; ko je fižol kuhan, odlij vodo v drugo posodo, stlači fižol in prilij vodo nazaj; deni v kozo 2 žlici stopljene masti ali masli, par kosčkov čebule, in ko se zarumeni, deni polno žlico moka; ko je moka rumena, prilij fižolovko in polno žlico pretlačenih paradiznikov; ko vse še nekaj minut vre, pridaj žlico kisle smetane in žlico kisa. Ko prevre, precedi juho na opečen rezine črnega kruha. Ali jo daj posebej v skledo z ajdovimi ali koruznimi žganci, ali daj zraven zmečkan krompir, ali široke rezance, ali pražen ječmenček, ali riž, ali kašo. (Za 6 oseb.)

10. Fižolova juha z rezanci. — Se pripravi kakor zgoraj; posebej pa skuhaj na kropu 2 pesti drobnih rezancev, in ko so kuhani, jim prilij fižolovo juho.

11. Tržaška zdobova juha. Nalij v lonec 2½ litra vode ter ji pridaj na kosčke zrezano korenje, korenino peteršilja, zelja, ohrovta, karfižole, vsega skupaj naj bo za veliko pest; pridaj še 1 krompir in kuhaj vse skupaj do mehkega (eno uro). V kozo pa deni za drobno jajce masti, par kosčkov čebule, in ko se zarumeni, pridaj 4 žlice zdroba, mešaj ga, da se nekoliko zarumeni. Zalivaj zdrob z juho od zelenjave, ko je kuhan (¼ ure); stresi vanj vso zelenjavo; ko še prevre, dodaj juhi žličko magija. (Za 6 oseb.)

FOR OUR YOUNG FOLKS.

GOLDEN SANDS.

"The heart must be strong to accomplish its mission, and habitual serenity alone can give it that strength. The dew of the eyes, called tears, is not refreshing; it is withering.

"My child! remain not a dreamer: labor, pray devote thyself!

"And then beware of harboring in the depth of thy soul, or thy heart, what is called a secret. A secret, at thy age, is a gnawing and destroying worm.

"The secrets of thy heart confide to thy mother.

"The secrets of thy soul, thou knowest to whom thou must confide them".

A gracious word, opportunely uttered, is no trifle in the matter of happiness; nor a kindly smile added to a suggestion, a slight uneasiness spared another, nor even an extra act of politeness.

Joy in life is like the oil in the lamp.

When the oil commences to fail, the wick burns with a glimmering red flame, filling the air about it with a black smoke.

Life, also, without a little joy, burns unprofitably, filling the air about it with depression and sadness.

If every morning, by a resigned and simple prayer—by that quarter of an hour of meditation which only seems difficult when we do not practise it,—would open our hearts to God, as we open a window to the air and sun, God would put there for the day that sweet, calm joy which elevates the soul, causes it to feel less the weight of sorrow, and makes it experience the desire to overflow in kindness.

We are never so good as when we possess a joyful heart.

But joy is not mirth, neither is it clever speeches nor repartees; . . . it is habitual serenity.

These words well express a great deal. A serene atmosphere leaves the sky always visible; it is lighter, and seems to lift from the earth the bodies that breathe it.

A serene sky is always pure . . . Clouds may pass over its deep azure, but they mar it not.

It is thus with the heart that opens in the morning to the joy of God.

"You are never in ill-humor", was remarked to a woman who was known to be sorely tried at home: "is it that you do not feel the injustice of mankind nor the annoyance of things?"

"I feel them as you do", she replied, "but they do not wound me".

"You have, then, a special balm?"

"Yes, for the annoyance of persons I have affection; for those of things I have prayer; and over each smarting wound I pronounce these words: 'God

wills it'."

* * *

Indulgence is more than kindness. It presupposes it without doubt, but it adds to this virtue a great strength of character, a powerful affection, and habitual innocence; indulgence is the offspring of a pure soul.

Persons of no heart do not understand indulgence.

Those of little intelligence believe indulgence culpable.

Those who are at peace with their conscience are often led to an excessive rigor. To overlook nothing in others is often a proof that we overlook a great deal in ourselves.

Indulgence is more than pardoning; it is excusing; it is seeking a favorable interpretation for every thing; it is, above all, never showing that a word or action has wounded us.

Indulgence is saying of the person who has wounded us: "She did not think, otherwise she would not have done it; she did not mean to give me pain, she loves me too much; she could not do differently, and perhaps she is suffering from the thought of having displeased me". There is no more efficacious balm for the wounds of the heart than the excuses we frame for those who have offended us.

To be indulgent is to forget every evening the contradictions which we have borne each day, and to say to ourselves each morning: "To-day I will be stronger and more calm than yesterday".

Indulgence goes so far as to make us accuse ourselves inwardly of not being sufficiently kind, affable, charitable.

MY CROSS OF TODAY.

If I have not a cross, I will make no progress toward heaven. A cross—that is to say, all that disturbs us—is the sting which stimulates us, and without which we would remain stationary, receiving all the dust of the road, and perhaps sinking by degrees into evil.

A cross is the spring which pushes us forward in spite of our apathy and resistance.

If we must have Bolshevism or death, let us die.

There is perfect harmony only among the lower animals; and the angels. With men, there is complete accord in a mad-house.

Professors of modern philosophy in some of our universities could profitably spend much of their spare time building jails and madhouses. Many of their pupils who can escape one will find their way into the other after graduation.

PRIMEREN OKRASEK VSAKE KRSCANSKE HIŠE

SO KIPI PRESV. SRCA JEZUSOVEGA, MATERE-BOŽJE, SV. ANTONA, SV. JOZEFA, I. T. D., KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA O. O. FRANCIŠKANOV V CHICAGI, ILL.

Štev. 1.

Štev. 2.

Štev. 3.

Štev. 4.

Štev. 5.

Štev. 6.

Rožni venci z zlatim križcem stanejo po \$1.00.
Rožni venci na zlati verižici stanejo \$1.50.

Velikost slik in cene: Kip 12 inčev visok stane: \$2.50. — 16—17 inčev \$4.00. — 21 inčev \$5.00. — 24 inčev \$6.50. Ko naročate te kipe, ne pozabite navesti štev. kipa in pa velikost ki jo želite.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"Tudi ni treba, da bi bile krave tako neumne; da so le ljudje. Treba je samo priporočila v kakšnem strokovnem mlistu in imenitnega imena, na primer krmol ali klajalin ali debelon in zraven ilustracijo: na eni strani sedem debeli egiptovskih krav, ki so se krmile s klajalinom, na drugi sedem suhih, ki jedo navadno seno".

"Gospod doktor, Vi ste dobre volje".

"Zakaj? To je bridka resnica. Če pa nočete umetne krme, napravite umetno gnojilo, kar je tudi moderno; postavim, kakšen gvanol ali sterkorin ali kopron, seveda z ilustracijo: šop bujnega žita, kakršno je vzrastlo ob kopronu, in zraven siromašno polje, ki se mora zadovoljevati z navadnim gnojem. Poizkusite! Ljudje so mnogo neumnejši, nego si Vi mislite. Kemija, gospod ravnatelj, kemija, ta dohaja naravo na vseh njenih potih, na nekaterih jo je že prehitela".

Ravnatelj in Klepš sta se menila, koliko novih delavcev da bo treba najeti in kakšnih strojev naročiti, da bi šlo delo hitreje izpod rok in se prihranilo nekaj delavskih moči.

Pred Rožičevo krčmo pa je stal naprežen voz za Mosteriha in Lajba in Rožič je pozdravljal na pragu gospoda, zlasti svetnika Klepša, in zagotavljal, da je čast in veselje za Fužine, da ostane gospod svetnik dalje časa v Javorju. Klepš je odzdravljaj prijazno in izražal trdno nado, da se bost večkrat videla.

"Ali se dobi kaj zabave v Vašem kraju, gospod krčmar?" je vprašal dr. Lajb.

"O zabave dosti", je odvrnil krčmar. "Dobra voda, zdrav zrak, lepa okolica, godba, ples ob nedeljah".

"Ali imate drkališče, sankališče?" "Kolikor ga naredo otroci pozimi".

"Ali imate pokrito kegljišče, ki bi se dalo kuriti?"

"Ne, takšnega še nimamo". "Priskrbeti bi ga morala občina". "Za take stvari pa nimamo denarja".

"Prosrite državne podpore!"

"Država vendar ne more podpirati nepotrebnih naprav, dokler strada še kak revež na svetu".

"Stradanje ni nič modernega, gospod krčmar; zakaj stradali so ljudje odnekadaj. Država pa podpira samo moderne stvari in pomaga s tem tudi revežem. Zabavišča privabijo tujece in tujci prinesejo denar. Od tujcev ima občina dobiček, od siromakov nič. Prosite! Jaz Vam svetujem.

jem. Zakaj bi Vam država ne napravila zimškega kegljišča z avtomatom, ki bi zaigral Radeckega korčnico, kadar bi jih padlo vseh deset!"

"To naj plača, komur koristi in kogar zabava; ne pa tisti, ki ima od zabave tujcev samo draginjo doma!"

"Vidi se, gospod krčmar, da ne razumete politike. Bremena se morajo vendar razdeliti med vse, da se pozna malo, korist pa med nekatere, da se kaj pozna. Ali mislite, da prihranite kaj državi, če ne prosite Vi? Prosili in dobili bodo drugi. Denar je pripravljen in se mora porabiti". "Ampak kako —"

"— bi utemeljili prošnjo? hočete reči. Razlogi tujkega prometa. Ti drže".

Mosteriha in Lajba sta se odpeljala, Klepš in Adamič pa sta vstopila v Rožičevo krčmo, ki jo je vso vzemirila tolika čast. Polna hvaležne radosti je povpraševala krčmarica, s čim da more postreči; krčmar pa je obžaloval, da gospod Klepš nič ne je in nič ne pije. Takšnih časti in takšnih gostov je bil on hitro sit. A Klepš je hotel pokazati samo svojo vljudnost in je govoril prijazno o domačih razmerah, socialnih potrebah, občinski upravi.

Rožič, ki je bil popolnoma zadovoljen samo s seboj, je zmignil z rameni, češ, da so dandanes ljudje brez vsake moči in brez vsake volje, da se ne zanese sam nase nihče nič, zmeraj in druge, ki naj pomagajo. "Bode že občina dala, tako pravijo. Prej je bil vsak sam svoje sreče kovač; zdaj bi morala občina in dežela in država kovati srečo vseh ljudi".

"Naravno", se je smehljaj Klepš, "ker tudi nikoli ni kriv posameznik, kadar se zgodi kak zločin; ampak vselej družba. Družba pa nima skupne vesti, ne čuti skupne odgovornosti in ne zardi od skupnega sramu. Kdo je tedaj kriv in kaj bo iz tega?"

"Ljudje bodo pozabili, kaj je prav in kaj ni prav, ker se bo vsak izgovarjal z družbo".

"A družbe pravzaprav tudi nimamo; samo stranke; vsaka stranka svojo debelo vest in svojega voditelja; vsak voditelj svoje priganjače. Ti odločijo, kaj je prav in kaj ni prav; potem se predlaga; kdor ugovarja, se pobije; kdor ima svoje misli, se proglasi za sebičneža, ki ruši"

disciplino; naposled se sklene in s sklepom je izvrnil voditelj svojo odgovornost na stranko, ki je ne čuti nič, ker je porazdeljena na vse".

"Ej, naši občinski možje", je dejal Rožič, "kako varčen je vsak sam zase! Za občino bi pa kar delali dolgove. Nočindan premisslujejo, kako bi se dal denar plodonosno, kakor pravijo, zapraviti, češ, da bo v sili pomagala dežela".

"In dežele pravijo", je dodal Klepš, "da mora pomagati država. Državi pa bo moral pomagati sam Bog; sicer postane enkrat vsa družba ena sama velika beračija".

"Ampak kar se izda res plodonosno", je pripomnil ravnatelj, "to ni zapravljeno in upravičeno je, da tudi potomci še nekaj plačujejo za koristne naprave, katerih sadove bodo uživali".

"To je vse res", je dejal Rožič; "toda kaj pomaga lepa hiša, če je vsa zadolžena! Posameznik je varčen, družba zapravljiva. V družbi si izmisli vsak čas kdo kakšno veselico in zabavo in srečolov in vsega vraga. Vsak teden pride k meni par prirejevalcev ali prirejevalk: To in to bomo priredili, toda troški, troški! — Zakaj pa prirejate? — Čast na dolžnost. — Ali imate preveč denarja? — Ne solda; nabirat smo prišli. Kolikor boste dali? — Kolikor se da, je premo, in ko si že plačal, še nimaš miru; moraš se še veseliti in zabavati".

Tako se je zabaval v Rožičevi krčmi gospod Klepš; ženstvo pa se je dolgočasilo v Javorju. Mati in hčerka ste se čutili utrujeni in počit-

ka potrebni po kosilu in se jezili tiho na teto, ki je prestavljala stole in brisala mizo in omare in godrnjala nad razposajeno nečakinjo.

"Sedi vendar, Mara!" je govorila v polsnu gospa. "Človek postaja nervozen, ko ti vedno brišeš in drgneš in snažiš".

"Koliko pa se tudi nabere prahu!" je dejala teta, odprla okno in iztrepala brisačo. "Elza briše zanikarno in površno. Berta, pogled, kak lep razgled se odpira na to stran!"

"Zapri ga, prosim, da ne bo prepiha!" je mrmrala gospa.

"Poglej vendar sem, Berta!" se je hudovala teta in dušila glas.

"Ne morem. Jaz prebavljam", je dejala gospodična.

"Sram te bodi!" "Ali se sliši? — Če Mosterih prežvekava, zakaj bi jaz ne prebavljala!"

Teta pa je odprla vrata na hodnik in zaklicala: "Pufi!" in trije majhni, debeli psički, pufi, mufi in šnufi, so pribeskali v sobo, se smolili nekaj časa okrog svojih gospodin, se spenjali po obleki in po nekaterih ponesrečenih poizkusih poskakali s pomočjo nežnih rok, v mehka naročja. Gospe je padla iz rok knjiga, teta omahnila roka z brisačo, vsa družba je utihnila in zadremala; samo kak puf ali šnufi je v spanju zastokal ali se preleknil ali se popraskal zaradi kakšne nadležne skrbi za ušesom. (Dalje prihodnjic.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Našim naročnikom in dobrotnikom kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio naznanjamo, da jih bo te dni obiskal **Mr. John Jerič**.

On je poblaščen pobirati naročnino, oglase in sploh vse, kar je zvezi z našimi listi "Ave Maria", "Edinost" in "Glasnik Presv. Srca Jezusovega".

Vsem ga toplo priporočamo in obenem prosimo, da mu gredo rojaki na roke v vseh ozirih.

UPRAVA IN UREDNIŠTVO AVE MARIJE, EDINOSTI IN GLASNIKA P. S. J.

KDO KUPI?

Rojakom, ki se vračajo v staro domovino, posebno vsem iz Dolenjskega naznanjamo, da je naprodaj trebanjska graščina na Dolenjskem. Graščina je, kakor znano, blizo železice in ima 8 oralov zemlje, nekaj travnika, drugo gozd. Bila je last družva "Dobrodelnost" v Ljubljani, ki je nameravalo ondi ustanoviti kak dobrodelen zavod, pa zaradi pomanjkanja denarja v tej veliki draginji ne more. Cena je 300 dolarjev. Želi se da pride v roke dobrega krščanskega človeka. Kdor bi želel kupiti, naj sporoči "Dobrodelni pisarni" v Ljubljani, (Poljanski nasip ro).

SLOVENCEM V CLEVELANDU, OHIO!

Slovcem v Clevelandu in ta mošnji okolici naznanjamo da ima v zalogi letošnje "Mohorjeve knjige" za leto 1921, naš zastopnik

Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave., Cleveland, O. On ima tudi v zalogi vse knjige, ki jih prodaja naša tiskarna. Za naročila in vse stvari, ki se tičejo nas se lahko obrnite vsakokrat na nje ga. Vsem ga najtoplejše priporočamo.

Slovenian Franciscan Press, Chicago, Ill.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovcem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljša in najhitrejša. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam **J. ADAMS,** 1845 W. 22nd St., Chicago.

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU, UJEDANJU, ŽELODČNIM BOLEZNIM IN REVMITIZMU.

Steklenica stanč 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

"AKO STE BOLNI."

Ako trpite na trganju po ramah, križu in nogah, če Vas trga po vratu ali po glavi, pa naj si bo že od prehlajenja, ali drugače, ter če Vas zdravniki ne morejo ozdraviti te bolezn, tedaj pridite k meni.

JAZ SEM IZNAŠEL

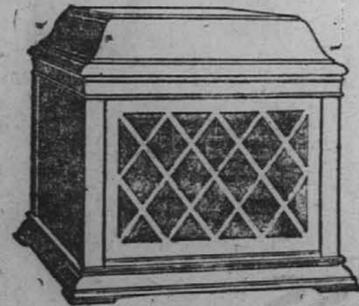
zdravilo ki vam bo pomagalo če tudi zdravniki niso bili v stanu Vam pomagati.

VEM ZA ZDRAVILO

lo ki ozdravi vnetje grla (Tonsilitis), brez da bi morali na kake operacije. Poskusite in prepričajte se!

RESNICA JE KAR TRDIMO.

V zalogi imamo najfinije Edisonove gramofone. Prodajamo raznovrstno zlatino. Kar prodamo za zlato, ostane zlato. Popravljamo vsakovrstne žepne in stenske ure. Prodajamo tudi raznovrstna očala. Če ne vidite dobro ali če Vas radi utrujenost živcev boli glava, pridite k nam in mi Vam bomo dali očala ki Vam bojo pomagala.

PETER A. MILLER,

Expert Optician—Full Line of Jewelry—Watch Repairing. Satisfaction Guaranteed.

2128 W. 22nd Str. Chicago, Ill. PHONE: CANAL 5838.

NOVE ZVEZE S STARIM KRAJEM.

POŠILJANJE DENARJA.

Glavno vprašanje pri pošiljanju denarja so zveze z onimi kraji, kamor je denar namenjen. Naše nove zveze za pošiljanje denarja v slovenske kraje izobno poslujejo; to tem smo se prepričali. Posiljanje se izplačano v 14 do 24 dneh. Nakazila izvršuje Poštni čekovni urad SHS v Ljubljani. Ta zavod tako izobno posluje, da je nova država nanj lahko ponosna.

Prejemniki dobe poslani denar na svoj dom oziroma na njihovo domačo pošto. To se pravi, da jim ni treba hoditi po denar na to ali ono banko. Denar se jim izplača v polni svoti, to je, brez vsakega odbitka. Vsaka naša pošiljatev je garantirana proti izgubi.

Vse druge naše bančne posle za Jugoslavijo upravlja Jadranska banka v Ljubljani in za Venezio Giulio pa Jadranska banka v Trstu. Pripomnjeno naj bo, da je Jadranska banka ena izmed največjih bank v Jugoslaviji. Svoje podružnice ima tudi v Kranju, Celju, Mariboru, Belgradu, Zagrebu, Dubrovniku, Notoru, Metkoviću, Opatiji, Sarajevu, Splitu, Sibeniku, Zadru in na Dunaju.

Imenovana banka točno izplačuje naše čeke (drafts), katere zaradi varnosti proti izgubi, tatvini in drugim slučajem, zlasti potnikom priporočamo.

Kar se tiče bančnih in drugih denarno-prometnih zvez s slovenskimi kraji smelo trdimo, da nima nobena banka ali firma, pa naj bo še tako velika ali stara, boljših zvez, kakor jih imamo mi.

Naše cene so vedno med najnižjimi. Naročila se izvršujejo na podlagi dnevnih kurznih cen.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Do sedaj še ni bila sprejeta nova naselniška postava. Predlogo, ki jo je sprejela poslanska zbornica, bo senat skoro gotovo popolnoma zavrgel in bo izdelal popolnoma nov zakonski načrt. Zaradi tega bo nedvomno vzel več mesecev, predno bo vprašanje v Washingtonu rešeno. In tudi potem, ko bo nova postava sprejeta, bo vzel nekaj mesecev, predno bo prišla ta postava v veljavo. Vse to kaže, da bodo imeli oni rojaki, ki žele dobiti svoje ljudi iz starega kraja, dovolj časa, da to dosežejo. Za vsa nadaljna pojasnila pišite na naš naslov.

Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja s posredovanjem naše tvrdke, zato tudi vi sami sebi dobro storite, ako tozadevna posle poverite naši tvrdki.

POTOVANJE V STARI KRAJ.

Veliko rojakov se pripravlja na odhod v stari kraj in sičar eni zaradi slabih delavskih razmer, drugi zaradi nujnih opravkov, tretji na obisk itd. To ni samo med Slovenci, temveč tudi med drugimi narodnostmi. Vse kaže, da bodo vsi parniki na poletje zopet prenapolnjeni, vsled česar svetujemo onim, ki so namenjeni potovati, da ne odlašajo svojega odhoda predolgo, temveč da potujejo vsaj pred majem oziroma junijem ter se tako izognejo neprijetnemu drenjanju in drugim neprilikam, ki so v zvezi z navalom. V mesecu marcu in aprilu so na razpolago še vsi parniki. Kakor je sedaj odločeno, bodo parniki odhajali v sledečem redu:

NEW YORK—TRST	NEW YORK—HAVRE
15. febr. San Giusto (Bismark)	15. febr. Chicago
24. febr. Calabria	16. febr. Leopoldina
16. marca Columbia	17. febr. La France
19. marca Argentina	26. febr. La Savoie
26. marca President Wilson	2. marca La Lorraine
2. aprila Belvedere	8. marca Rochambeau
NEW YORK—Cherbourg, Francija	15. marca La Touraine
26. febr. Aquitania	17. marca La France
7. marca Saxonia	19. marca Chicago
10. marca Imperator	26. marca La Savoie
15. marca Albania	2. aprila La Lorraine
22. marca Aquitania	12. aprila Rochambeau
7. aprila Mauretania	14. aprila La France
12. aprila Aquitania	30. aprila La Lorraine
13. aprila Saxonia	
23. aprila Aquitania	

Pri Jugoslovanskem konzulatu je sedaj odredba v veljavi, da se mora vsak potnik izkazati s kako uradno listino, bodisi krstni list, domovinski list, vojaško ali delavsko knjižico ali kaj sličnega. Pismo iz starega kraja ne zadostuje. Kdor nima nobene tako listne, naj piše na svojo občino po domovinski list.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na tvrdko:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

-70—9th Avenue — NEW YORK CITY.